

# ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΜΕΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘΜΟΣ 23	ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ } Κ. Δ. ΣΩΤΗΡΙΟΥ	ΓΡΑΦΕΙΑ:	ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡ. 2
ΑΘΗΝΑΙ 2 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1936	ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: } Μ. ΠΑΠΑΜΑΥΡΟΣ	ΟΔΟΣ ΘΕΩΝΟΣ 6 - ΑΡ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 22.018	

## Ο ΣΩΣΤΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

Έλεγα στο περσμένο άρθρο μου, πως ο δρόμος, που ακολουθούμε για ν' ανασταλώσουμε τα έρεπια, που μας άφησε η πολιτική φαυλοκρατία, είναι πλανητός. Γιατί πρώτα πρώτα δεν αναζητάμε και στον ίδιο τον έαυτό μας τα αίτια της συμφορής κι' έτσι δεν χτυπάμε και τη δική μας φαυλοκρατία την ατομική, την έσω κλαδική να πούμε, και έπειτα, γιατί πιστεύουμε πως οι διάφοροι ύπουργοι σαν άτομα στάθη καν όλέθριοι και σαν άτομα μπορούν να γίνουν σωτήρες μας. Και στρεφόμεστε στην καλή διάθεσή τους, στη μεγαλοφυχία, στη μόρφωσή τους, στην άρετή τους και έκλιπαρούμε με ύφος γραβατηρή ζητιάνου να συμπονεούν την παιδεία του λαού και το δάσκαλο και να θελήσουν να σώσουν κι' εκείνη κι' αυτόν. Σας εξομολογούμαι, πως αυτή η ταχτική μου φέρνει ντροπή και άγανχηση στην ψυχή. Και για την άναξια ταπείνωση δεκάδων χιλιάδων ανθρώπων μπροστά στους έκφυλισμένους ή άμόρφτους και άνικανους ανθρώπους, που η πολιτική τοποθετεί τις περισσότερες φορές στο Υπουργείο της Παιδείας και το σπουδαιότερο, γιατί η τέτοια στάση μας δείχνει, πως είμαστε ακόμα τυφλοί και δε νιώθουμε, πως τα αίτια και των προσωπικών διωγμών και γενικότερα της εκπαιδευτικής μας κατάντιας και της πνευματικής εξθλίωσης του λαού μας είναι πολύ βχθύτερα. Και όσο δν το βλέπουμε αυτό, ούτε τη σωστή ταχτική ν' ακολουθήσουμε μπορούμε, ούτε τη δύναμή μας να οργανώσουμε και να χρησιμοποιήσουμε σκόπιμα, ούτε κανένα σοβαρό αποτέλεσμα να επιτύχουμε.

Ο κάθε ύπουργός, που έρχεται στο Υπουργείο της Παιδείας—και φυσικά μιλάμε για τους πολιτικούς ύπουργούς και όχι τους σημερινούς προσωρινούς ύπηρεσιακούς ύπουργούς, που δεν μπορούν να λύσουν κανένα σοβαρότερο ζήτημα—άνηκει σε μια κυβέρνηση και η κυβέρνηση αυτή προ-  
κομμάτων.

Το πρώτο λοιπόν βήμα μας προς μια εκπαιδευτική πολιτική βασισμένη άπάνω στην επίγνωση των αντικειμενικών όρων είναι να ξέρουμε το τί αντίπροσωπεύει το κάθε κόμμα, τί αντίπροσωπεύει σε γενικότερες κοινωνικές ροπές, σε ειδικότερες πολιτικές κατευθύνσεις και σε δημιουργικές άκόμα ταρταλτανίες.

Γιατί όσο και να είναι τα κόμματα στον τόπο μας προσωπικά και όσο και να μη διαφέρουνε βασικά στις γενικές κοινωνικές κατευθύνσεις, άφου όλα—έχτος από το κομμουνιστικό, το σχεδόν άνύπαρχτο σοσιαλιστικό και ένα δυό άγροτικές μικρομάδες—είναι κόμματα άστικά, ώστόσο και άναμεταξύ τους υπάρχουν διαφορές, γιατί το καθένα στηρίζεται σε διαφορετικό λαϊκό υπόστρωμα. Έτσι λ.χ. στο γλωσσικό ζήτημα διαφορετική είναι η στάση του κόμματος των φιλελευθέρων και των δημοκρατικών κομμάτων από τη στάση των αντιβενιζελικών κομμάτων.

Το κάθε κόμμα, άπ' αυτή την πολιτική ύπόστασή του, δεν μπορεί να κινηθεί παρά μόνο μέσα σε όρισμένα σύνορα και τα σύνορα αυτά καθορίζουνε και την ένέργεια του κάθε ύπουργού, παρ' όλες τις διαφορές στην ικανότητα ή την ηθικότητα που μπορεί να παρουσιάζουν άναμεταξύ τους οι διάφοροι ύπουργοί.

Με άλλα λόγια το κάθε κόμμα έχει μια εκπαιδευτική πολιτική, όσο και αν αυτή δεν είναι πολλές φορές ούτε στα ίδια τα κόμματα συνειδητή και διατυπωμένη στα καθέκαστα από πριν. Το ίδιο και αυτό που όνομάζουμε πολιτική φαυλοκρατία δεν είναι ατομικό γνώρισμα των ύπουργών, είναι και αυτό πολιτική των κομμάτων και αυτό είναι υπεύδυνα.

Το πρώτο λοιπόν χρέος μας, το πρώτο βήμα μας προς μια πολιτική διαπαιδαγώγησή μας, προς ένα σωστό προσανατολισμό μας είναι να κατανοήσουμε τα όρια της εκπαιδευτικής πολιτικής, που έχει κάθε κόμμα. Και για να τα κατανοήσουμε αυτά είναι άνάγκη να γνωρίζουμε γενικότερα, τί αντίπροσωπεύει κάθε κόμμα, ποιά είναι η κοινωνική βάση του και οι γενικές πολιτικές επιδιώξεις του.

Ένα κόμμα αντιδραστικό, λ.χ. ένα κόμμα φασιστικό, θα δώσει έντελώς διαφορετική λύση και στα καθάρτα εκπαιδευτικά ζητήματα, όπως είναι το γλωσσικό, ή οργανωτική της παιδείας, ή μόρφωση των δασκάλων και στα επαγγελματικά ζητήματα, όπως είναι το δικαίωμα να έχουμε όργωνσεις, να μετέχουμε στη διοίκηση της πνιδείας, να μετέχουμε στη διοίκηση των ταμείων προνοίας κλπ, από ένα κόμμα λαοκρατικό, προοδευτικό.

Άμα κατανοήσουμε καλά τη βασική αυτή αλήθεια, τότε πρώτα-πρώτα θ' άποφύγουμε το λάθος να ρίχνουμε τις ευθύνες στους ύπουργούς σαν άτομα και να περιμένουμε τη βελτίωση ή τη μείωση να περιμένουμε από κάθε κόμμα και θα κάνουμε τα κόμματα υπεύδυνα για την εκπαιδευτική τους πολιτική. Και τρίτο και σπουδαιότερο θα κατανοήσουμε την άνάγκη να έχει και ο κλάδος μας όλάκερος μιάν όρισμένη εκπαιδευτική πολιτική.

Το τρίτο αυτό σημείο μπορεί να γεννήσει τις περισσότερες άμφιβολίες και συζητήσεις άνάμεσα στον κλάδο. Μα αυτό θέλω κι' εγώ. Να συζητηθεί αυτή η άποψη, που κατά τη γνώμη μου είναι η μόνη σωστή και αυτή οδηγεί στο σωστό δρόμο της σωτηρίας.

Ως προς αυτό το ζήτημα άνοίγονται μπροστά μας δυό ταχτικές. Η μια είναι: Ο κλάδος να μην έχει δική του εκπαιδευτική πολιτική, δικό του πρόγραμμα εκπαιδευτικών διεκδικήσεων και έπομένως και δικό του πολιτικό προσανατολισμό, παρ' όταν έρχεται μια όρισμένη κυβέρνηση να παρουσιάζει και ο κλάδος μιάν διοίκηση φιλική

προς την κυβέρνηση αυτή και να προσπαθεί με έκλιπαρήσεις και διάφορες πολιτικές έκδουλ... και ένα είδος όμαδικής συναλλαγής να τσιμπολογήει ό,τι μπορεί από κάθε κυβέρνηση. Είναι η ταχτική που ακολουθήσαμε τα τελευταία χρόνια.

Η άλλη ταχτική θα έιτανε: Ο κλάδος με τις οργανώσεις του, άφου μελετήσει τις εκπαιδευτικές άνάγκες του λαού μας και τις άνάγκες του κλάδου, που είναι στενά συναρτημένες με τις πρώτες, να καθορίσει μιάν βασική γραμμή εκπαιδευτικής πολιτικής, να διατυπώσει σε πρόγραμμα τις διεκδικήσεις του. Και τότε θα φανεί ποιά κόμμα ή ποιά κόμματα ή γενικότερα ποιά πολιτική κατεύθυνση είναι εκείνη που μπορεί να ικανοποιήσει, να πραγματοποιήσει αυτές τις διεκδικήσεις. Τότε ο κλάδος μας θα άποκτήσει έναν πολιτικό προσανατολισμό, μιάν πολιτική συνείδηση, μιάν πολιτική ίδεολογία.

Δεν θα είμαστε ένα ασύνταχτο μπουλούκι, που να τρέχουμε λαχανισμένοι πότε πίσω από τον ένα φαυλοκράτη και άπατεώνα λαοπλάνο και πότε πίσω από τον άλλο δυναμικό παράγοντα. Δε θα είμαστε μιάν κοινωροποιημένη μάζα, που το κάθε άτομο θα κοιτάζει να βολέψει τον έαυτούλη του γλείφοντας τα πόδια του κάθε πολιτικάντη. Θα γίνουμε μιάν συνειδητή δύναμη σεβαστή και ύπολογίσμη και θα διεκδικούμε με άυτεπίγνωση και άξιοπρέπεια όλα μας τα ζητήματα και τα γενικά εκπαιδευτικά και τα ειδικά κλαδικά.

Θα πάφουμε να είμαστε δολοπάριοι στα πολιτικά τζάκια, ικέτες στις όξωπορτές των κομματαρχών και κλωτσασκούρι τους. Θα σβήσει από τον κλάδο μας ο άτιμωτικός γραβατηρισμός, ή ζητιανιά των πιδ ίερών δικαιωμάτων μας. Θα γίνουμε σωμα πολιτικό, όχι με την έννοια, πως θα γίνουμε σάραγοι ή διαδηλωτές όρισμένου πολιτικού κλάδου μιάν γενική πολιτική συνείδηση και κατεύθυνση, που θα βγαίνει από τις εκπαιδευτικές άνάγκες του λαού και τις επαγγελματικές άνάγκες των μορφωτών του λαού. Και τότε θα γίνουμε καθοδηγητές και του ίδιου του λαού μας, που θα νιώσει βλέποντας το παράδειγμά μας, που και πως πρέπει ν' αναζητήσει και αυτός την ικανοποίηση των μορφωτικών άναγκών του.

Νομίζω, πως το θέμα, που έδωξα άξίζει να συζητηθεί πλατιά από τον εκπαιδευτικό κόσμο. Άν ο δρόμος, που ύποδείχνω είναι σωστός, τότε ακολουθών και άλλα συμπεράσματα, που θα τα διατυπώσω στο νεώτερο άρθρο μου.

Στο μεταξύ όμως όλοι οι συνάδελφοι άς σκεφτούν καλά αυτά, που έγραψα και άς συζητήσουνε και άναμεταξύ τους και μέσα στη «Σχολική» άπάνω στο ζήτημα της εκπαιδευτικής μας πολιτικής και άναγκης του πολιτικού προσανατολισμού.

Δ. ΝΕΣΤΟΡΑΣ

## ΤΟ ΑΝΗΘΙΚΟ ΠΑΙΓΝΙΔΙ

## ΑΛΗΘΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ Ν' ΑΚΟΥΣΘΟΥΝ

### ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ ΟΡΓΑΝΩΘΕΙΤΕ

Καταγκωμένη ή Παιδεία. Βεβλωμένος ο Ναός της από τα άνοσιουργήματα της φαυλοκρατίας ξεχαρβαλωμένη ή Διοίκηση. Θρονιασμένη στο Υπουργείο ή αντίδραση Δοδοπατημένη ή Δικαιοσύνη. Άνοιχτές άκόμα οι βαθείες πληγές από τα χτυπήματα της ανήθικης κομματικής έμπάδειας. Τα θύματα της, τόσο και τόσο διαλεχτοί συνάδελφοί μας μάταια περιμένουν να επανορθωθούν οι πρωτόκουστες άδικίες.

Στραγγαλισμένα τα ανθρώπινα και επαγγελματικά μας δικαιώματα. Ο μισθός της πείνας κάθε μέρα γίνεται μικρότερος. Ο τιμωριδμος της ζωής άνεβαίνει. Καινούργιοι κίνδυνοι ξεπρο-

βάλλουν. Το οικονομικό χάπι της «Κοσμογονίας» ζητάει και νούργια θύματα. Ο μισθός της πείνας θα έρικοπει και πάλι. Οι προαγωγές θ' αναβάλλονται με διάφορα ανήθικα σοφίσματα για να μην έκτελεστούν. Οι διορισμοί θα σταματήσουν. Οι στραγγαλιστές του κλάδου, οι σφαγιαστές τόσων συνάδελφων, οι καταλυτές της προόδου καιροφυλαχτούν. Κινδυνεύει ή λιγιστή έλευθερία μας.

Συνάδελφοι όργανωθείτε για να χτυπήσουμε τη μαύρη αντίδραση και να διεκδικήσουμε τίμια και θαρραλέα τα δικαιώματά μας. Κάθε άργοπορία καταστρεφτική.

άνηθικης κομματικής έμπάδειας. Χιλιάδες παιδιά μένουν άμόρφωτα, βουτηγμένα στο πνευματικό σκοτάδι. Χιλιάδες άλλα μαρμυρίζουνε στοίβαγμένα στις τρώγλες και στους σταύλους. Οι γονείς διαμαρτύρονται, ό τύπος καυτηριάζει την έγκληματική άστοργία του Κράτους. Η άγανάχτηση της κοινωνίας ξεσπάσει. Μαθητικές άπεργίες και συλλαλητήρια στις Σέρρες, έντονες διαμαρτυρίες και συλλαλητήρια στο Σιδιπόκαστρο. Άπειλές να κάψουν τα άχρηστα σχολεία τους, άφου μένουν κλειστά, στα χωριά των Γρεβενών. Και ή έγκληματική άδιαφορία του έπίσημου Κράτους εξακολουθεί, και θα εξακολουθήσει, όσο μένει θρονιασμένη στο Υπουργείο ή μαύρη κλίκα, ός κυριαρχούν τα κοπέλια του Χατζίσκου και Τουρκοβασιλή.

### ΤΟ ΥΠΕΡΤΑΤΟ ΧΡΕΟΣ

Όλοι οι συνάδελφοι έχουν ό πέρτατο χρέος και άπέναντι του έαυτού των και άπέναντι της κοινωνίας, να άγωνισθούν με όλο το θάρρος και μ' όλη την φλόγα της ψυχής των. Μακριά ή ψυχή έκκολλουδαι, και θα εξακολουθήσει, όσο μένει θρονιασμένη στο Υπουργείο ή μαύρη κλίκα, ός κυριαρχούν τα κοπέλια του Χατζίσκου και Τουρκοβασιλή.

Άς πότε ή συμφιλιατική Κυβέρνηση θα εξακολουθεί να παίζει το ανήθικο παίγνιό της σε βάρος των έκκαθαρισμένων; Διαλαλεί πως θα επανορθώσει τις άδικίες και θ' ά-

νικός λαός σάρωσε με την ψήφου του τις «κοσμογονικές» διχτατορίες και καταδίκασε τον ανήθικο ρωσφετολογισμό. Η τρομοκρατία πέρασε. Τα προσήματα που χρησιμοποιούσε ή πιδ άσυνείδητη όμη βία ξεσκεπάσθηκαν. Εί-καιρός να συνέλθουν όλοι οι συνάδελφοι και με ύψωμένο το φρόνημά τους να γίνουν πρωτοπόροι ίεραπόστολοι στον τίμιο άγώνα για την άπολύτρωση του λαού από το πνευματικό σκοτάδι. Υπέρτατο χρέος τους να διαφωτίσουν τον Έλληνα λαό, για τους βαθύτερους λόγους, που ή ανήθικη φαυλοκρατία θέλει το δάσκαλο έξουθενωμένο και ταπεινωμένο και καταδικάζει τα παιδιά του λαού στην άμορφωσιά.

Ποτισμένοι από την αγάπη στο Παιδί, πιστοί στα εθνικά ιδανικά άς αναλάβουμε τον τίμιο άγώνα για να άνυψώσουμε την καταγκωμένη Παιδεία. Μόνον έτσι θα ύψωθούμε και έμεις.

ποδώσει δικαιοσύνη, και όμως από ψυχική δελία δικαιώνει την έκκαθαρίση και στραγγαλίζει τη δικαιοσύνη.

Διακηρύττει ο Πρόεδρος της με τη γνώση εγκυκλίου του, πως δεν θα επανέλθουν στη θέση τους μόνον όσοι είχαν πέσει σε «βαρέα ύπηρεσιακά παραπτώματα» και όμως το Υπουργικό Συμβούλιο με την έπαίσχυντη άπόφασή του δεν επαναφέρει τόσους άνάτατους ύπάλληλους που τίμησαν με τη δράση τους και τα αξιώματά τους.

Δίνει έπίσημα το λόγο του ο κ. Δεμερτζής πως θα καταρτίσει μιχτά συμβούλια για την επαναφορά των κατώτερων ύπαλλήλων, και όμως δεν τηρεί την έπίσημη ύπόσχεσή του και παραδίδει τα θύματα στους σφαγιαστές του.

Άς πότε θα εξακολουθήσει το ανήθικο τούτο παίγνιό; Και δεν καταλαβαίνει ή Κυβέρνηση πως με την ψυχική της δελία κλονίζει το συμφιλιατικό της έργο; Πιστεύει πως μπορεί να εδδοκιμώσει ή συμφιλίωση, όταν καταπατείται ή δικαιοσύνη, και μένουν άνικανοποίητα τα θύματά της; Κομματικής έμπάδειας και της συκοφαντίας; Η μήπως ή περίφημη συμφιλίωση της σημερινής Κυβέρνησης χρησιμεύει για να καλύψει το άδιάλαχτο μίσος και την άίσχρη κομματική έμπάθεια;

### Η ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΑΣΤΟΡΓΙΑ

Τραγκική είναι κττάσταση της Παιδείας στη βέρεια Έλλάδα. Άμέτρητα σχολεία κλειστά. Άμέτρητα άλλα δεν ήμπορούν να λειτουργή συν κανονικά γιατί το δι-

δαχτικό τους προσωπικό δεν έπαρκει. Οι περισσότεροι δάσκαλοι, έσφενδονισμένοι μακριά από τις οικογένειες τους, ταπεινωμένοι, και πεινασμένοι, θύματα της πιδ



**ΜΙΑ ΥΠΟΠΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ  
ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

**Δ.Γ.Α.** — Τι άλλο περιμένετε, συνάδελφε, από τους πολιτικούς παρά να σας χοροδίδουν; Αυτή είναι η δουλειά τους. Έμεις ορτήσαμε για την υπόθεσή σας και μιάς εταίρε πως δεν υπάρχει σχετική πίστωση από το Γενικό Λογιστήριο και πως για το λόγο αυτού το διορισμό σας μένει εκκρεύει. Καταλαβαίνετε και το μισομηνιαίο μας Ύπομνηση στην χοροδία. Ύπομνηση. Είμαστε στη διάθεσή σας άια γχομνησθεί η κλίμα του ύπομνηση και δεν θ

Πάνος Παλίουης



# ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΜΕΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Χωρίς αμφιβολία, δὲ θὰ βρεθῇ κανένας μεγαλόσχημος πολιτικός, κανένας ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, καμιά γλυκανάλατη, φιλόανθρωπη κυρία, ποὺ νὰ μὴν ἀρχίσει νὰ πλέκει τὸ ἐγκώμιον τοῦ παιδιοῦ, τοῦ εὐτυχισμένου ἀνθρώπου τῆς ἀνευθυνότητας, ποὺ δὲν ἔχει μήτε πόνο, μήτε ἐγνοίαν μήτε θλίψεις καὶ νὰ μὴν τόνισαι πόσο μεγάλη καὶ ἐπιταχτική εἶναι ἡ ἀνάγκη τῆς προστασίας τοῦ παιδιοῦ, γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν, τὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐμερίαν τῆς κοινωνίας.

Ἄν ἀφαιρέσουμε ὅμως μερικὰς ἐξαιρέσεις—καλὰ ποὺ ὑπάρχουνε καὶ αὐτὲς—κι' ἂν ρίξουμε μιὰ ματιὰ, ἔστω γοργή, σὺν τρομερῷ ἰσχυρισμῷ ποὺ ὑπάρχει ἀνάμεσα στὰ λόγια ἐκείνων ποὺ κόβονται γιὰ τὴν προστασία τοῦ παιδιοῦ καὶ στὰ ἔργα τοῦ γιὰ τὴν πραγματικὴν ἀντιμετάπλησιν τῶν ἀναγκῶν του, θὰ καταλήξουμε σὲ πολὺ θλιβερά συμπεράσματα.

## Ἡ ἀπάνθρωπη ἀστοργία τοῦ Κράτους

Τὸ Κράτος, ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ φροντίζει πραγματικὰ καὶ οὐσιαστικὰ γιὰ τὸν μεγάλο τοῦτο κίνδυνον, ποὺ ὑπονομεύει λοφάναρα τὴν ὑπόστασιν τῆς κοινωνίας γιὰ τὸ μαράζωμα, τὴν ἀπογοήτευσιν καὶ τὸ φντοζώσιμα τοῦ παιδιοῦ κλείνει τὰ μάτια. Καὶ δὲν περιορίζεται σ' αὐτὸ. Μὲ τὴν γραφειοκρατίαν του, μὲ τοὺς ἀναχρονισμοὺς του, μὲ τὴν σύγχυση ποὺ ἐπικρατεῖ μέσα στὰ κεφάλια πλείστων, ποὺ ἀδιάντροπα κάνουν τὸν ἀναμάρτυρα, μὲ τὴν ταλαιπωρίαν του σὲ οὐσιαστικὰ καὶ τὴν σπατάλην του στὰ ὄχι ἀπαράτητα, βάσει χαλινάρι στὴν ἀτομικὴ πρωτοβουλία, παγώνει μὲ τοῦ κομματικοῦ συμφέροντος τὴν ἐμπάθεια τὴν ἔθνη καὶ τὸ ζῆλον τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν καὶ σαρώνει συχνὰ ὅ,τι μὲ κόπους σκληρῶς θεμελιώθηκε, μὲ λίγα λόγια καταδικάζει τὸ παιδί τοῦ λαοῦ στὴν σωματικὴ καχεξία, καὶ στὸ ψυχικὸ μαρζώμα.

Καὶ ρωτᾶμε: Ὑπάρχει πραγματικὴ κοινωνικὴ πρόνοια γιὰ τὸ παιδί γενικά, γιὰ τὸ παιδί τοῦ σχολείου ἰδιαίτερα; Τί θὰ μπορούσαν νὰ κάνουν, πῶς θὰ μπορούσαν νὰ ἐπαρκεύουν σὲ τεράστιο ἔργο ποὺ βαρβαίνει τοὺς ὅμους τῶν οἱ ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοί;

Πῶς μπορούμε ν' ἀντιμετωπίσουμε οἱ ἀνάγκες τοῦ παιδιοῦ, ὅταν τὸ παιδί θεωρεῖται γενικά ὅχι ὡς ἄνθρωπος ἴσης ἀξίας μὲ τοὺς ἐνήλικες, ὅχι ὡς μιὰ ὄντοτητα, ἕνα ζωντανὸ πλάσμα ποὺ ἔχει τὰ δικαιώματά καὶ τὴν ἀπαίτησιν του, τὴν ἀνάγκη καὶ τὴν ὑποχρέωσιν του, τὸν προσορισμὸν του, τοὺς πόνο, τὴν λύπην, τὴν πίκρυν καὶ τὴν ἀπογοήτευσιν, ποὺ συχνὰ, εἶναι: πολὺ μεγαλύτερες ἀπὸ τῶν ἐνηλίκων; Ζητᾶμε ἀπὸ τὸ μαθητὴ νὰ εἶναι καλὸς, νὰ εἶναι καθαρὸς, νὰ εἶναι προσεχτικὸς τῇ σιγῇ ποὺ τὸν ἀντρεφόμεν κατὰ ἀπὸ τὴν ἀπειλὴ τῆς βίας καὶ τῆς τιμωρίας στὸ σπῖτι καὶ στὸ σχολεῖο. ποὺ ἡ μητέρα του δὲν εἶχε κάθουνα καὶ σαποῦν γιὰ νὰ λουστῇ, ποὺ ἡ σωματικὴ καὶ ψυχικὴ του κατάσταση εἶναι τέτοια, ὥστε δὲν τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ συγκεντρωθῇ καὶ μάλιστα γιὰ ζητήματα καὶ θέματα ποὺ δὲν τὸν ἐνδιαφέρουν.

## Οἱ ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ νὰ γίνουν σηματοφόροι

Ἡ «Σχολικὴ» σηματοφόρος γιὰ μιὰ ριζικὴ ἀναδιοργάνωσιν τῆς παιδείας πᾶν ὅ,τι ἐπιστημονικώτερη, ἀνθρωπινώτερη καὶ πιὸ ἐξυπηρετικὴ τοῦ παιδιοῦ καὶ τοῦ δασκάλου βάσει, ὑψώνει καὶ σήμερον τὴ φωνή, ὅπως τὸ κάνει ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν, ποὺ πρωτοβγήκε, γιὰ νὰ ἐκφρασθῇ σὲ φῶς οἱ σκοτεινὲς πλευρὲς καὶ νὰ δοθῇ μιὰ προώθησιν τόσο στὴν ἀτομικὴ πρωτοβουλία, ὅσο καὶ στὸ κράτος καὶ νὰ πάρει τὸ Παιδί τὴν θέση ποὺ δικαιωματικὰ τοῦ ἀνήκει.

Κι' ἐπειδὴ χιχνέναν δὲ βρῖσκεται τόσο κοντὰ στὸ παιδί ὅσο ἡ μητέρα κι' ὁ δάσκαλος, στήνουμε προσεχτικὰ τ' αὐτὴν μᾶς γιὰ ν' ἀ-

## ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΠΛΗΓΕΣ

# Ἡ ἀδενόπαθεια, ἡ καχεξία καὶ ἡ στερησιμὴ τὰ ἐφοδία τοῦ ἑλληνα μαθητῆ

Σὲ 1582 Δημοτ. σχολεῖα τὰ 391 ἀνθυγιεινὰ, τὰ 562 μετρίως ὑγιεινὰ. 50 καὶ 70 οἱ λιγώτερα κυβικὰ μέτρα ἀέρα ἀπὸ ὅσα χρειάζονται. 225 μαθητὲς σὲ μιὰ τάξιν.

κουστῇ ἡ φωνὴ τοῦ καθηνὸς τους.

—Τί νὰ σᾶς πῶ; μᾶς λέει μιὰ μητέρα ἐνὸς μικροῦ μαθητῆ, φτωχὴ γυναικοῦλα τοῦ λαοῦ. Τὰ λόγια εἶναι φτωχὰ μπροστὰ στὰ πράγματα. Νάτος ὁ μικροῦλης μου. Κυτᾶτε ἀδένες!

Καὶ μὲν παιδάκι! Αὐτὸ καρύδι σ' ἕνα λιγὸν λαιμάκι, δυὸ ματάκια ξυπνά, ὅπου ὅμως διακρίνεις μιὰ σκιὰ θλίψεως, μιὰ οὐστολή, ποὺ ἀσφαλῶς εἶναι φανέρωμα τοῦ συναισθήματος τῆς ἀδυναμίας του. Καὶ συνεχίζει ἡ μητέρα

—Δὲν ἔχει μουρουνέλιο, δὲν περισσεύει νὰ τοῦ πάρω. Τρέφεται ἄσχημα, πολὺ κακὰ. Συχνὰ μοῦ παραπονιέται γιὰ πονοκέφαλον. Ἐνῶ εἶναι ἐπιμελὴς καὶ καλὸς μαθητὴς πολλὰ φορὲς κουράζεται καθὼς γράφει καὶ τὰ ἀφήνει στὴ μέση. Ποιὸς νὰ φροντίζει; Μιὰ μέρα ἤρθε καὶ μοῦ εἶπε: «Μαμά ἤρθε καὶ μᾶς εἶδε γιὰ τρεῖς».

—«Καὶ σένα τί σοῦ εἶπε;» τὸν ρώτησα. «Τίποτα!» Ἦταν ἡ ἀπάντησιν τοῦ παιδιοῦ.

Βέβαια ἡ περίπτωσιν τούτη δὲν εἶναι ἡ μοναδική. Τὴν ἀναφέρω καὶ περιορίζομαι μονάχα σὲ τούτη, γιὰ τὴν εἶδαν κι' ἄλλες μητέρες φτωχὰ καὶ μοῦ εἶπαν τὰ ἴδια σφενδάμνα. Ἐξ ἄλλου δὲ χρειάζεται καὶ μεγάλος κόπος, κάποια παρατηρητικότητα καὶ μιὰ βόλτα ἐξω ἀπὸ τὸ σχολεῖο τὴν ὥρα ποὺ βγαίνουν τὰ παιδάκια εἶναι πολὺ πειστικὴ γιὰ ὅσους ἀμφιβάλλουν.

## —Διδαχτήρια! Διδαχτήρια!

Εἶναι τὸ παράπονον τῶν δασκάλων, τὸ παράπονον τῶν γονεῶν, τὸ παράπονον τῶν παιδιῶν. Ποῦ ν' ἀναπνεύσουν τὰ στοιβαγμένα στὴς αἰθούσας παιδάκια; Ποῦ νὰ βροῦν στὴν ἀνέπαρτην σχεδὸν αὐλὴν, στὰ περισσότερα σχολεῖα, λίγη πρασινάδα; Πῶς νὰ φουσκώσουν τὰ πνευμονάκια τους μὲ καθαρὸ ὀξυγόνο ὅταν τὰ σχολεῖα τους εἶναι χτισμένα πλᾶι σὲ ρεῦμα, σὲ βουρκοῖα, στὰ κέντρα; Πῶς νὰ μάθουν πῶς νὰ καταβάλλουν προσπάθειες οἱ κουρασμένοι τοὺς ὁργανισμοί; Νὰ ἐπικοινωνήσουν μὲ τὸ ὕπαι-

θρο, μὲ τὴ φύσιν μὲ μικροεκδρομὰς; Μὰ τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας δὲν ὑπάρχουν. Πολλὰ σχολεῖα ποὺ βρίσκονται κοντὰ σὲ ἀνοικτοὺς χώρους, ἐπωφελοῦντο ἀπὸ τὸ προνόμιον αὐτό, χάριν στὴν πρωτοβουλία τῶν δασκάλων. Ἐταί, πρῶτῃ, συναντοῦμε στὴν στέγαν τοῦ Θεοῦ ἕνα σχολεῖο, τὸ 3ο. Εἶναι πρῶτῃ. Τὰ μικρὰ ἐνθουσιασμένα ἔχουν τὴν χαρὰ ζωγραφιστὴν στὸ πρόσωπον. Πολλὰ τραγουδοῦν. Δὲν εἶναι βέβαια μικρὸ πρᾶγμα νὰ κάνουν μαθητὰ σὲ δασύλλιον καὶ νὰ τρέχουν ἀνάμεσα στὰ πεῦκα. Ἐταί, τουλάχιστον χαίρονται τὴν χαρὰ τοῦ παιγνιδίου, τὸν ἥλιον καὶ τὸν ἀέρα.

Ρωτᾶμε τὴν δασκοῦντα Ἰωάννην, μιὰ ἀπὸ τὴν δασκάλας ποὺ τὰ συνοδεύει, μὲ μητρικὴν προσοχή. Μᾶς λέει πῶς ἐπωφελοῦνται ἀπὸ τὴν εὐκαιρίαν νὰ δώσουν στὰ παιδιὰ λίγες εὐχαρίστες καὶ ὑγιεινὰς ὥρες, μὰ συναντοῦν δυσκολίες σχετικὰ μὲ τὴν συγκοινωνίαν. Ὅταν μαθαίνει πῶς ἡ «Σχολικὴ» κάνει ἐρευνα γιὰ τὴν ὑγείαν τῶν παιδιῶν ἐνθουσιάζεται. Ἐπὶ τέλους νὰ κι' ἕνας συνηγορὸς τῆς προσπάθειας τοῦ δασκάλου!

Τὰ περιστάτικα αὐτὰ ὅμως εἶναι τόσο λίγα, μέσα στὴν πόλιν. Μᾶς ἰδοῦμε καλύτερα τὴν λένη οἱ ἐπιθεωρητὲς τῶν Ἀθηνῶν. Τοὺς ἀκούσαμε καὶ τοὺς τρεῖς καὶ τὰ παράπονά τους εἶναι κοινὰ σχεδόν, ὅπως κοινὴ εἶναι καὶ ἡ κατάσταση ποὺ ἀντιμετωπίζουν.

## Τὸ πνευματικὸ σκοτάδι τοῦ λαοῦ.

Ὁ κ. Ἀ. Χαλαραμπόπουλος, ἐπιθεωρητὴς τῆς Α' περιφέρειας μᾶς λέει:

—Πρέπει νὰ τὸ νιώσουμε πῶς ἂν τὸ Κράτος δὲ φροντίζει ἐνεργῶς καὶ δὲν ἀντιμετωπίζει τὸ πρόβλημα τῶν διδαχτηρίων. Παιδεῖα δὲν ἔχουμε. Πῶς μπορεῖ νὰ ἐπιτύχει ἡ διδασκαλία ὅταν δὲν ὑπάρχουν σχολεῖα; Τὰ ἰδιωτικὰ εἶναι τὰ περισσότερα ἀκατάλληλα, τὸ δημοτικὸ ἀνεπαρκές. Στὴν Καισαριανὴ τέσσαρα (ἀρθ. 4!) δημοτικὰ σχολεῖα

στεγάζονται σ' ἕνα χτίριο! Φαντασθῆτε τί γίνεται, πόσες ὥρες μποροῦν νὰ φοιτήσουν τὰ παιδιὰ. Στὸ Βύρωνα ὑπάρχουν μόνο 2 σχολεῖα. Στὴ Γούβα λειτουργεῖ, ἐξατάξιο δημοτικὸν σχολεῖο, μὲ ἕξ δασκάλους μονάχα, ποὺ διδάσκουν ἐν συνόλῳ ἐννιακόσια (ἀρθ. 900) παιδιὰ. Ὑπάρχει τάξιν στὸ σχολεῖο αὐτὸ μὲ 225 παιδιὰ καὶ ἕνα δάσκαλον. Στὸ Κασιπῶδι ὑπάρχουν μόνο 3 δασκάλοι ἀντὶ τῶν 5—6 ποὺ χρειάζονται. Θέλουμε μέσα, διδαχτήρια καὶ δασκάλους. Ὑπάρχουν τόσες θέσεις κενές. Στὴ Βουλγαρία ἔμειναν ὑπάρχουν παραπάνω ἀπὸ 30 μαθητὲς προσθέτουμε καὶ ἕνα δάσκαλον. Ἐδῶ ὁ μέσος ὅρος ποὺ ἐπικρατεῖ εἶναι σχεδὸν πάντα 80 μαθητὲς, κατὰ δάσκαλον. Ἐ! Ἄς μᾶς δώσει ἐπὶ τέλους τὸ κράτος τουλάχιστον τὸ δάσκαλον αὐτὸ γιὰ τοὺς 80! Τὸ σχολεῖο στὸ Βουρλοπόταμο εἶναι ἀθλιότατον μὲ 2 δασκάλους. Τὸ φόρον τῶν ὀνίων ποὺ πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦται γιὰ τὴν ἀνάγκη τῆς δημοτικῆς Παιδείας τὸν διαθέτουν γιὰ ἄλλους σκοποὺς—γιὰ ἀρρογισμούς προσθέτουμε ἐμεῖς.

—Μποροῦμε ἐστὶν νὰ πᾶμε μπροστὰ; Μὲ τὴν κατὰστασιν αὐτὴν δὲ μπορεῖ καὶ νὰ γίνεταί λόγος γιὰ σχολικὴν ὑγιεινὴν. Οἱ σχολίατροι δὲν ἐπαρκούν γιὰ τὴν ἀνάγκη τῶν μαθητῶν. Ὁ ἐμβολιασμός τῶν μαθητῶν τῆς πρώτης καὶ ἡ διάγνωσις δὲν εἶναι ἀρκετά. Πρέπει ν' ἀντιμετωπισθῇ πραγματικὰ τὸ ζήτημα τῆς θεραπείας τῶν ἀσθενῶν μαθητῶν.

Τὸ Γενικὸ λογιστήριον ὅμως κυτᾶ πῶς νὰ ἰσοσκελίσει τὸν προϋπολογισμόν μονάχα. Δὲν μᾶς δίδουν βοηθούς ἐπιθεωρητοῦ. Ἐπειτα πρέπει νὰ λείψουν οἱ ἀποσπάσεις. Εἶναι πλάνη νὰ πιστεύουν πῶς πρέπει νὰ γίνουν ἀποσπάσεις ἀπὸ τὰ πολυτάξια σχολεῖα.

Πῶς θὰ κάμει ἐστὶν ἀτομικότητες ὁ δάσκαλος; Ἄν πῇτε γιὰ διδακτικὰ ὅργανα καὶ ἐκδρομὰς; Αὐτὰ σχεδὸν λείπουν ὁλότετα.

Μαθητικὰ συσσίτια στὴν περιφέρειαν ἔδω δὲν λειτουργοῦν. Πρέπει νὰ βρεθοῦν οἱ πόροι. Καὶ ἐπιχορη-

γήσεις δυστυχῶς δὲν ἔχουν τὰ σχολεῖα. Πρέπει ν' ἀκουστῇ ἡ φωνὴ τοῦ δασκάλου γιὰ ὅλα αὐτὰ, γιὰ τὸ ξαναλέμε ἂν δὲν μᾶς δώσουν σχολεῖα, παιδεῖα δὲν ἔχουμε.

## Τὰ μαθητικὰ συσσίτια ἀτροφικά, τὰ διδαχτήρια τρώγλες

Ὁ κ. Κ. Μπακανάκης, ἐπιθεωρητὴς τῆς Β' Περιφέρειας, μᾶς λέει:

—Τὸ ζήτημα τῶν συσσιτίων εἶναι σπουδαῖον. Τὸ Κράτος ἀρχίσει τὰ συσσίτια μὲ σφάλματα. Ἡ δαπάνη θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι τῆς κοινωνίας καὶ νὰ ἐρχεται τὸ Κράτος ἀρωγός. Πολὺ λίγα πράγματα ὅμως γίνονται πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνσιν. Ὅσο γιὰ τὴν ἱατρικὴν περίθαλψιν εἶναι καλύτερα. Ὑπάρχουν γυναῖκες γιαντοὶ κατὰ περιφέρειας ποὺ ἐξετάζουν τὰ παιδιὰ καὶ στὰ σπῖτια τῶν. Τὸ μέτρο εἶναι καλὸ, ἐπειδὴ, ἐκτὸς ἀπ' τ' ἄλλα ἐκ φόβου μήπως ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὸ σχολεῖο, πολλὰ παιδιὰ ἀποσιωποῦν τὸ ὅτι εἶναι ἀρρωστοί.

Πῶς θέλετε ὅμως νὰ ἔχουμε σχολικὴν ὑγιεινὴν, ἂν δὲν ὑπάρχουν διδαχτήρια; Ἄν δὲν βρεθῇ ὑπουργός, ἂν δὲν πονέσῃ ἡ Κυβέρνησις καὶ δὲν ἀντικρύσῃ κατὰματα τὸ ζήτημα τῆς Δημοτικῆς Παιδείας, Δημοτικὴ Παιδεῖα στὴν Ἀθήναν καὶ τὸν Πειραιᾶ δὲν ὑπάρχει. Ἀκόμη θεωρῶ ἐπιζήμια καὶ τὴν ἀνάμιξη «τῆς Διοικήσεως τῶν Δημοσίων Κτημάτων» στὰ σχολεῖα. Γίνονται 15—20 δημοπρασίαι γιὰ κάθε σχολεῖο καὶ δὲν νοικιάστηκαν ἀκόμα παρὰ ἐλάχιστα. Τὰ περισσότερα διδαχτήρια στὴν Ἀθήναν καὶ στὸν Πειραιᾶ εἶναι τρώγλες. Πῶς ν' ἀναπτυχθοῦν σ' αὐτὰ τὰ παιδιὰ; Ἡ Δημοτικὴ Παιδεῖα πρέπει νὰ φύγῃ ἀπ' τὴν κηδεμονίαν τῆς Μέσης. Νὰ ἐνισχυθῇ ἡ προσπάθεια καὶ τῶν Ἐπιθεωρητῶν καὶ πρὸ πάντων νὰ μᾶς δώσουν σχολεῖα γιὰ νὰ ἐργασθούμε.

## Ἡ κατάσταση τῆς Παιδείας στὴς ἐπαρχίες εἶναι καλὴτερη. Στὴν Ἀθήναν εἶναι ἄθλια.

—Ἡ «Σχολικὴ» μὲ βοῖσκει ἐνθερμὸν ὑποστηρικτὴν τῆς μᾶς λέγει ὁ ἐπιθεωρητὴς τῆς Γ' Περιφέρειας κ. Ι. Καλλιγὰς ὅταν πληροφορεῖται γιὰ τὴν καμπάνιαν μας. Πραγματικὰ τὸ ζήτημα τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας γιὰ τὸ Παιδί εἶναι σπουδαῖον. Καὶ πρέπει νὰ τὸ ξυπνάμε τὸ Κράτος ποὺ κοιμάται στὸ ζήτημα αὐτὸ καὶ μεῖς. Πῶς νὰ ἐργασθούμε ὅμως μὲ τὰ σχολεῖα ποὺ ἔχουμε; Αἴφνης, τὰ παιδιὰ ποὺ ἔρχονται στὸ σχολεῖο ἔδω (Μέγαρον Βιοτεχνικῆς) κάνουν διάλειμμα ἀπάνω στὴν ταράτσα. Πάλι καλὰ! Ἀλλὰ ὅμως οὐτε αὐτὲς ἔχουν καὶ οἱ τάξεις τους εἶναι μικρὰ καὶ ἀνεπαρκεῖς.

Ἐδῶ, στὴν περιφέρειαν μας λειτουργοῦν περίπου 10 συσσίτια, μὲ πρωτοβουλία τῶν σχολείων. Ἡ ἀτομικὴ πρωτοβουλία ὅμως πρέπει νὰ ἐνισχύεται. Νομίζω πῶς στὴν κατεύθυνσιν αὐτὴ πρέπει νὰ ἐπαρκεῖ κάποια συνεργασία τῶν ἀνωτέρων ἐκπαιδευτικῶν, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ μιὰ κοινὴ κατεύθυνσις καὶ μιὰ ἀλληλοἐνίσχυσις. Ὁ δάσκαλος πρέπει νὰ τὸνώνει. Χρεάζεται νὰ βλέπει γύρω του κάποια προσπάθεια γιὰ νὰ μορῇ νὰ δημιουργῇ καὶ αὐτὸς κάτι.

Μιὰ στενὴν συνεργασίαν δασκάλων καὶ γονεῶν θὰ εἶχε νὰ μᾶς δώσει καλὰ ἀποτελέσματα. Μιὰ τέτοια προσπάθεια καταβάλλεται ἀπὸ τὸ σχολεῖο Τριῶν Ἱεραρχῶν. Πολλὴ βέλεια συντελεῖ καὶ στὴν ὑγιεινὴν τῶν μαθητῶν ἡ μικροεκδρομοῦλα ποὺ μπορεῖ νὰ κάνει τὸ σχολεῖο. Δυστυχῶς ὅμως δὲν ὑπάρχουν εὐκολίες. Θὰ ἔπρεπε τὸ Κράτος ἢ ὁ ἄλλος νὰ παρέχει στὰ σχολεῖα αὐτοκίνητα γιὰ ἐκδρομὰς ποὺ θὰ ὑποβοηθοῦσαν τὰ παιδιὰ γιὰ νὰ ἐρχονται σὲ ἐπικοινωνίαν μὲ τὴν φύσιν. Γι' αὐτὸ καὶ γιὰ ἄλλους λόγους ἡ ἐκπαίδευσις στὴν ἐπαρχίαν εἶναι καλύτερη ἐνῶ ἡ κατὰστασιν τῆς Δημοτικῆς Παιδείας εἶναι ἄθλια. Στὴν ἐπαρχίαν ὁ ἐπιθεωρητὴς ἔχει μεγαλύτερη πρωτοβουλία καὶ μπο-

## ΜΙΑ ΝΕΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ:

## ΟΙ ΜΕΤΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΙ ΡΩΣΣΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ

## “ΝΕΑΝ ΕΣΤΙΑΝ,”

### ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΗΣ:

Θὰ παρουσιασθῶν μετὰ σειράν χαρακτηριστικῶν διηγημάτων, μεταφρασμένων κατευθειαν ἐκ τοῦ πρωτοτύπου ὑπὸ τῆς Κας **ΑΘΗΝΑΣ ΣΑΡΑΝΤΙΑΝ**, καθὼς καὶ μετὰ διαφωτιστικὰ κριτικὰ σημειώματα διὰ τὴν ἑλληνικὴν καὶ τὴν ἑσθὴν των.

Μερικὸν ἀπὸ τοῦς Μετεπαναστατικοὺς Ρώσους συγγραφεῖς ποὺ θὰ γνωρίσῃ ἡ «ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ» εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς:

**Β. ΙΒΑΝΩΦ.** Ἀπὸ τὰ ρεαλιστικώτερα καὶ ἰσχυρότερα ταλέντα τῆς συγχρόνου Ρωσικῆς λογοτεχνίας.

**Α. ΛΕΟΝΩΦ.** Ποιητὴς, διηγηματογράφος καὶ μυθιστοριογράφος.

**ΗΔ. ΕΡΕΜΠΟΥΡΓΚ.** Ὁ πρῶτος μετὰ τὸ 1917 ἀξιόλογος Ρώσος συγγραφεὺς. Τὸ μυθιστορηματὸν του «Χούλιο Χουρενίνο» μετεφράσθη εἰς ὅλας τὰς ἐυρωπαϊκὰς γλώσσας.

**Μ. ΜΙΑΝΙΑΚ.** Ὁ πρῶτος μετὰ τὸ 1917 ἀξιόλογος Ρώσος συγγραφεὺς.

**Α. ΣΕΓΙ-ΦΟΥΛΑΙΝ.** Νοηολόγος καὶ τὸν παιδὶ καὶ τὴν παιδικὴν ψυχολογίαν.

**Μ. ΖΟΣΤΕΝΚ.** Σατυρικὸς ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὸν Γκόγκολ καὶ τὸν Λεσκόφ.

**ΙΣΑΑΚ ΜΠΑΜΠΕΛ, ΝΙΚΟΛΑΪ ΝΙΚΗΤΙΝ, ΑΔ. ΤΟΛΣΤΟΪ, ΦΕΝΤΟΡ ΓΛΑΝΤΚΩΦ** κ.λ.

Εἰς τὸ πρωτοχρονιάτικόν τεύχος τῆς «ΝΕΑΣ ΕΣΤΙΑΣ» ἀρχίζει ἡ σειρά «ΜΕΤΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΙ ΡΩΣΣΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ» μὲ τὸν περιφημὸν διηγηματὴν «Αραπία» τοῦ ΙΒΑΝΩΦ.

## Ἡ ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

### ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΤΟΛΙΖΗ

### ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ ΠΑΝΤΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

### ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ:

Ἐτησίαν συνδρομή: Δρ. 200, Ἐξαμηνίος Δρ. 110, Ἐξωτερικοῦ, μόνον ἑτησίαν, Στερλίνα 1. Τὸ τεύχος σελ. 88. Δρ. 10 εἰς τοὺς συνδρομητὰς τῆς «ΝΕΑΣ ΕΣΤΙΑΣ», δίδεται δωρεάν τὸ πανηγυρικὸν **ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟΝ ΤΕΥΧΟΣ** καὶ ἕνα **ΒΙΒΛΙΟΝ** ἀξίας Δρ. 40 (εἰς τοὺς ἑτησίους) καὶ Δρ. 20 (εἰς τοὺς ἑξαμηνίους) ἐκ τῶν ἐκδόσεων τοῦ οἴκου Ι. Α. Κολλάρου. Ἐπίσης οἱ συνδρομηταὶ τῆς ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀγοράζωσιν μὲ **ΕΚΠΤΩΣΙΝ 20%** ἐπὶ τῶν τιμῶν τοῦ τιμολογίου Κολλάρου ὅσα βιβλία θέλουν.

### ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΟ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΗΣ «ΝΕΑΣ ΕΣΤΙΑΣ»



# Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΜΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

## ΠΩΣ ΚΡΙΝΕΙ

Ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΜΑΣ

### ΔΕ ΘΕΛΩ

Είχα κάμει μια επίσκεψη σ' ένα φιλικό γειτονικό σπίτι της συνοικίας μου. Μέσα στο σπίτι καθόταν ένας καλόκαρδος άνθρωπος, δουλευτάρας Ίσαμε κεί που δεν παίρνει. Μά είχε μια γυναικά, γλωσσού, φωνανκού, και ζηλιάρα. Πάντα ό καλοκάγαθος Γιάννης έδινε τόπο στην όργη και στα πειράγματα της γυναικάς του. Πάντα της έδειχνε ποιά ήταν το συμφέρο της οικογένειας. Αιτή όμως, πού; δεν έπαιρνε από λόγια.

Είχαν ένα χαριτωμένο στρουμπουλούτσικο παιδάκι, τόν Νίκο.

Τόν ήθελε ή μητέρα του να μὴν κάνει ποτέ με κανένα παρέρ, προπάντων με τὰ φτωχά—σαν να ήταν αυτὴ καμιά ἀριστοκράτισσα—παιδάκια της γειτονιάς.

Μ' ὅλο τὸν κόσμο εἶχε τσακωθεί. "Ήθελε με τὸ εἶσι θέλω να τὴν περνᾶν γιὰ κάτι. Τέλος πάντων. Οἱ συμβουλές τοῦ καλοῦ μας Γιάννη δὲν ἔφεραν κανένα ἀποτέλεσμα. Αὐτὴ τὴ δουλειά της. Καὶ τὸ χειρότερο, καὶ τὸ μικρό μας Νίκο τὸν ἔκαμε

να εἶναι περὶ φανός, ἀκατάδεχτος, νευρικός, φωνανκός. Εἶχε κοντολογίς ὅλα τὰ ὀρατὰ χαρίσματα (;) τῆς καλῆς παιδαγωγίνας—μητέρας του! Ποτέ δὲν τὸν βλέπαμε τὸ Νίκο γελαστό, καὶ νὰ παίξει. Τὸν ἤθελε, ὅπως ἔλεγε, πάντα, ἡ μητέρα του σοβαρό!

"Όταν πῆγα ἐγὼ τὸν βρήκα τὸ Νίκο νὰ κάθεται σοβαρός—σοβαρός στὸν καναπέ.

"Αφοῦ χαιρέτησα τοὺς δικούς του, πῆγα κοντὰ του προσφέροντάς του ὁῶρο δυό—τρεις καραμέλες.

Με κοίταξε ἐξεταστικά καὶ με ρώτησε.

— "Απὸ ποὶ μπακάλη τὰ πῆρες;

— Γιατί;

— Νὰ γιατί, ἡ μαμά μου ἔχει τσακωθεί με τὸν γέρο—Νικόλη πού ἔχει τὸ γωνιακό μπακάλιο καὶ μοῦ ἔχει εἰπεῖ νὰ μὴ παίρνω τίποτα ἀπὸ κεί, κι ὅταν φέρουν οἱ φίλοι μας κάτι νὰ μὴ τὰ δέχομαι.

"Εμμεσα ἔτσι λίγα λεπτά ἄφρονος καὶ θαύμασα τὴν ὑπέροχη συμβουλή τῆς καλῆς (;) μητέρας.

### Β.

### ΩΡΑΙΑ ΑΓΩΓΗ

Καθόμουν στὸ κεντρικὸ καφετεῖο τοῦ χωριού μου. Ἦμουν μόνος στὸ τραπέζι καὶ παρακολουθοῦσα δυό παιδάκια τόσο δά, πού γιόμιζαν ἀπὸ τὴ βρύση νερό. "Όλο γιόμιζαν ὅλο καὶ ἀδελφάζαν τὰ σταμνιά τῶν, τὰ μικρού λικα σταμνιά, ὁῶρο χωρὶς ἄλλο τοῦ κουμπάρῳ τους.

Πάνω στὸ παχνίδι τοῦ νεροῦ, τὸ ἔνα χωρὶς βέβαια νὰ τὸ θέλει χτύπησε τ' ἄλλο στὸ χεράκι. "Εκείνο ἔβαλε τὰ κλάματα καὶ ἄμειος ἔτρεξε νὰ εἰπεῖ τὸ παρὰ πόνό του στὴ γιανιὰ του, πού τὴν ὥρα ἐκείνη ἔβγαλε ἀπὸ τὸ κεφαλόσταλο τοῦ σπιτιού της, πού ἦταν σιμὰ στὴ βρύση.

Μόλις εἶδε τὸ μικρὸ νὰ κλαίει ἔβαλε τὶς φωνές — ὅπως κάνουν συχνὰ ἐδῶ οἱ γριές.

— Ποιὸς σὲ χτύπησε, ποιὸς;

Τὸ μικρὸ ἔκλαιγε χωρὶς νὰ μιλεῖ.

"Ἡ γριά δὲν ἔπαυε νὰ βάζει τὶς φωνές καὶ νὰ τὸ βορβρίζει πὼς τὸ μωσμέρι δὲν θὰ τοῦ ἔδινε φαΐ—ἀποτελεσματικὴ τιμωρία γιὰ τὶς γριές, εἶναι τὸ πρῶτο νόμμο τῆς παιδαγωγικῆς τῆς μεθόδου— καὶ θὰ τὸ ἔδερνε ἐπὶ πλεόν. "Ο μικρὸς στὶς πλύμωρφες αὐτὲς ἀπειλὲς ἀναγκάστηκε νὰ ὁμολογήσει πὼς τὸν βάρεσε ὁ φί-

λος του, γυὸς τῆς κυρᾶ—Γεώργιανας.

Μιάς φτωχῆς γυναικάς τέκνο, τίμιας ὅμως καὶ ἐργατικῆς, ἀφοσιωμένης στὰ οἰκογενειακά της, καὶ πού δὲν ἤθελε νὰ δίνει ἀφορμὴ γιὰ μαλάματα καὶ τὶς συνηθισμένες γυναικοφασαρίες.

"Ἡ γριά μόλις ἄκουσε τὸ ὄνομα τοῦ παιδιοῦ τῆς κυρᾶς—Γεώργιανας, θύμωσε καὶ ἔσκουψε.

"Ο γυὸς ἐκεῖνός τῆς φτωχῆς, ἐκεῖνός πού δὲν ἔχουν ψωμί σπῆτι τους, νὰ σὲ δαίρει;

—Μά.

—Τὶ μὰ καὶ ξεμὰ ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ τὸν δαίρεις καὶ περισσότερο, παλιὸ παιδο.

Μπρὸς πῆγαίνε καὶ δῶσε του καμιά γιὰ νὰ μὴ σὲ πειράξει ἄλλη φορὰ. "Ε, ἀκόμα ἐδῶ εἶσαι; "Ο μικρὸς κάτω ἀπὸ τὴν ἀπειλή καὶ τὴν ὀρατὰ συμβουλὴ (;) τῆς γιανιᾶς ἔτρεξε καὶ ὅπως γιόμιζε ἤσυχα νερό ὁ γυὸς τῆς κυρᾶς—Γεώργιανας τοῦ δίνει μιὰ σπρωξιά πού τὸν ἔπλωσε μέσα στὸ νερό.

"Ο μικρὸς ἔβαλε τὰ κλάματα καὶ ἔφτυε σπῆτι.

"Ἡ γιανιὰ ὅλο καὶ φούσκωνε γιὰ τὸ κατόρθωμά του μικροῦ καὶ τὸ χάριδνε στὸ κεφάλι. Σὰ νὰ τοῦλεγε: Κι' ἄλλη φορὰ μὴ σοῦ χάνονται τέτοιες εὐκαιρίες.

"Ωραία πρωτότυπη ἀγωγή(!)

Γ. ΔΑΖΑΡΙΝΟΣ

## ΣΧΟΛΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ

Γιὰ νὰ ἐπιτύχει τὸ σημερινὸ σχολεῖο τὸ σκοπὸ του, πρέπει νὰ λειτουργεῖ ἔτσι, ὥστε νὰ ζήσει τὸ παιδί φρονικὰ καὶ ἀβίαστα τὴν παιδικὴν του ἡλικία, νὰ νιώσει μόνον τοὺς ἀνάγκες τῆς ζωῆς του, καὶ μόνον τὰ σκεφθεῖ γιὰ τὸν τρόπο καὶ τὰ μέσα πού θὰ διαθέσει γιὰ νὰ τὶς θεράπευσαι. Μὲ λίγα λόγια μεταφράζοντας τὸ σχολεῖο του νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ μπεῖ φυσικὰ στὴν κοινωνικὴ ζωὴ, ἔτσι πού νὰ μὴ αἰσθανθῇ διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν ζωὴ πού ζοῦσε ὡς τώρα.

Γεννιέται ὁμῶς τὸ ἐρώτημα: Πῶς θὰ ζήσει τὸ παιδί φυσικὰ καὶ ἀβίαστα τὴν περίοδον αὐτῆς ἡλικίας του;

Πῶς δηλ. θὰ αἰσθανθῇ τὶς διαφορὰς ἀνάγκες τῆς ζωῆς του, καὶ πῶς θὰ σκεφθεῖ γιὰ τὰ μέσα, γιὰ τὴν θεράπεία τους, καὶ τέλος, πῶς θὰ παρατηρήσει τὸ ἀποτέλεσμα ἂν εἶναι σωστὸ ἢ ὀχι;

Τὸ ἐρώτημα αὐτὸ θὰ λυθεῖ ἀπὸ τὴν ἱκανότητα πού θὰ ἔχει ὁ δάσκαλος νὰ μεταφέρει διάφορα κομμάτια τῆς ζωῆς κατὰλληλα, ὥστε νὰ μποροῦν νὰ τὰ ζήσουν με χαρὰ τὰ παιδιὰ, μέσα στὸ σχολεῖο.

"Ενα ἀπ' τὰ κομμάτια αὐτὰ τῆς ζωῆς πού πρέπει νὰ μεταφερθοῦν στὸ σχολεῖο εἶναι καὶ ἡ σχολικὴ κοινωνία. Τὴν ὁργάνωσή της δὲν πρέπει ν' ἀναλαβὴ τὸ μοναρχικὸ πνεῦμα καὶ δάσκαλος ὅπως γινόταν καὶ γίνετο ἀκόμη καὶ σήμερα, παρὰ ἡ ἴδια ἡ ζωὴ τῶν παιδιῶν με τὶς ἀνάγκες τῆς πραγματικῆς νὰ εἶναι δημιουργοί.

Ἐνὼ ἐδῶ εἶναι ὑφιστάμενος.

"Εἶσι βλέπουμε πὼς ἡ κοινὴ πείρα τῶν τριῶν ἐπιθεωρητῶν τῆς "Αθήνας ἔχει κατασταλάξει στὸ ἴδιο κοινὸ συμπέρασμα. Πῶς ἡ δημοτικὴ Παιδεία κινδυνεύει νὰ βουλιάξει ἀπὸ ἐλλειψὴ διδασκαλῶν. Αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ πρῶτο πρᾶγμα πού μὰς λέει ἡ κ. Ζαχαρούλα Ναυπλιώτου, Διευθύντρια τοῦ 19οῦ Δημ. Σχολείου τῆς "Ανατολικῆς Περιφέρειας.

Γ. Δελ.

(Ἡ συνέχεια τῆς ἐρευνας μας εἰς τὸ ἐπόμενο)

θὰ βρεῖ τὴν κατάλληλη ὁργάνωσιν γιὰ τὴν ταχύτερη καὶ ἀσφαλέστερη ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ της. Ἐδῶ στὴν Κοινότητα πρέπει νὰ καταλάβει τὸ παιδί τὴ σπουδαιότητα νὰ ἱκανοποιήσει τὶς ἀνάγκες μέσα στὴ σχολικὴ κοινότητα τὴ δύναμιν πού φέρνει ἡ ἐνωσις γιὰ τὴν ἐπιτυχία ἐνὸς σκοποῦ, πού ποτέ δὲ θὰ μποροῦσε νὰ πετύχει μόνον του, καὶ τόσα ἄλλα πού δὲν ἀνήκουν στὸ σημερινὸ θέμα.

"Ἡ ἐργασία αὐτὴ θ' ἀπαιτήσει βέβαια ἀρκετὸ χρόνο, μὰ θὰ βαδίσει με μεγάλη ἀσφάλεια γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ της.

"Ἡ θέση ἐδῶ τοῦ δασκάλου εἶναι νὰ φωτίζει ὅσο μπορεῖ τὶς διαφορὰς ἀνάγκες ἔτσι πού νὰ τὶς βλέπουν καὶ τὰ πιδὶ ἄδύνατα παιδιὰ. Θὰ παρακολουθεῖ ἀγρυπνᾶ ὁ δάσκαλος τὴ φυσικὴ λειτουργία τῆς ὁργάνωσης, ὑποδεικνύοντας πού καὶ πού τὰ ἐπικίνδυνα σημεία, πού ἂν τὰ παιδιὰ χτυποῦσαν ἀνω τους τὰ τραύματα δὲν θὰ ἦσαν ἐπιπρόλαια καὶ ἀκίνδυνα.

"Ενα ἀπὸ τὰ μέσα πού θὰ διαθέσει ἡ κοινότητα γιὰ τὴ φυσικὴ τῆς λειτουργία εἶναι καὶ ὁ Συνεταιρισμός. Τολμᾷ νὰ εἰπῶ τὸ σπουδαιότερο. Γύρω του θὰ περιστρέφονται ὅλες οἱ ἄλλες ἐνέργειες τῆς κοινότητος. Τὸ μέσο αὐτὸ πρέπει νὰ τὰ κάνει τὰ παιδιὰ ἡ ἀνάγκη νὰ τὸ βροῦν μόνον τους. Αὐτὰ θὰ τὸ ὁργανώσουν καὶ θὰ τὸ χρησιμοποιήσουν τελειοποιώντας το με τὸν καιρὸ σύμφωνα με τὰς ὑποδείξεις τῶν ἀναγκῶν. Ποτέ δὲν πρέπει νὰ ἐπέμβει διχτατορικὸ χεῖρ στὴ φυσικὴ καὶ βαθμιαία ἐξέλιξη τῆς ὁργάνωσης, πού σκοπὸς της εἶναι ἡ ἐξυπηρέτησι τοῦ συνόλου. Εἶναι τὸ μόνον ἐγκλημα, τὸ μόνον ἐμπόδιο πορὼ νὰ εἰπῶ, πού θ' ἀνέτρεπε κάθε προηγούμενη ἐνέργεια. "Επειδὴ ὅλες οἱ ἐνέργειες δὲν εἶναι ἀνεξάρτητες ἡ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη, παρὰ ἡ μιὰ εἶναι αἰτία τῆς ἄλλης, γι' αὐτὸ ἡ σχολικὴ κοινότητα καὶ ὁ Συνεταιρισμός, πρέπει νὰ ἐκφραζοῦνται στὰ παιδιὰ ὡς μιὰ ἐνιαία ἐργασία, καὶ ὅχι ὅπως γίνεται σήμερα πού τὸ ἔνα μᾶθημα παρουσιάζεται ἀνεξάρτητο ἀπ' τὸ ἄλλο. "Ολότελα δηλ. ἀντίθετα με τὴ ζωὴ τῆς κοινωνίας ὅπου καὶ τὰ παιδιὰ δὲν ἀποτελοῦν τίποτα ἄλλο, παρὰ ἔνα ἀναπόσπαστο μέλος της.

Γ. Ἀπ.

Πλημμύρα φοβερὴ κατὰκλυσε τὸν κάμπο. Τὸ γειτονικὸ ξεροπόταμο βουίζει τρομερὰ καὶ ἡ θεοῦρα τοῦ εἶναι πηχτὴ. Τὰ στενὰ σοκάκια τοῦ χωριοῦ γενήκανε ἀδιάβατα ἀπὸ τὶς λάσπες. Τὸν ἥλιο τὸν ἀφήνουν πότε ἐλεύθερο καὶ πότε τὸν σκλαβώνουν, σὺν πουλὶ, τὰ μελανὰ σύννεφα, πού τὰ κ' ἡ ματιάζει ὁ ἀέρας. Μιὰ βαρὺ μὲ λαγχολία σκέπασε τὸ χωριό, πού τὴν κόβει μονάχα τὸ ἀγριο βουητὸ τοῦ ποταμοῦ. Διδάσκω στὴν Γ' καὶ Δ' δημοτικὴ τὴν «Τὴ φυγὴ τοῦ Ἰακώβ». Στὴ διήγησιν, ἅμα εἶπα στὰ παιδιὰ πὼς ὁ Λάβαν δὲν κράτησε τὴ συμφωνία καὶ ἔδωκε στὸν Ἰακώβ τὴ Λία, ἀντὶ νὰ δώσῃ τὴ Ρᾶχηλ, κάποιον μ' ἀκρίν γελῶντα; εἶπε:

— Τὸν γέλασε ὁ Λάβαν τὸν Ἰακώβ!

Καὶ σοῦ λένε ἔτσι πὼς τὸ σημερινὸ σχολεῖο δὲν εἶναι ὡς ἡ ἀρχαία ἐντὶ τὴν κοινότητα τὸ ψέμα καὶ ἡ ἀπάτη.

### Β.

Χλωρασιά καὶ λ. ακάδα τώρα τὸ χειμῶνα. Ἡ φύ η δίνει τὴν ὄψη μιᾶς γλυκειᾶς ἐποχῆς, πού εἶναι πῶς ἀκόμη. Τὰ χιόνια λιώνουν στὰ βουνὰ καὶ τὰ νερά δὲν εἶναι ὁλοά. Ἀρνάκια βελάζουν χαρὺ μενα καὶ τρέχουν ν' ἀπολαύσουν τὶς ἀπροσδόκητες ἀνοιϊάτικες ἡμέρας τοῦ χειμῶνα. Οἱ ὑποψήφιοι βουλευταὶ γυρίζουν τὰ κουτσουχάρια, πετώντας προεκλογικὰς ρουκέτες. Εἰμάρσε βέβαιον πὼς κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς δὲ θὰ θυμηθῇ τὴν Παιδείαν τοῦ Λαοῦ. Διδάσκω σ' ἡν Επ. Στ' Ἱστορίαν. Μιλᾶμε γιὰ τὸν πόλεμον τῶν Βουλγάρων στὰ Βυζαντινὰ χρόνια, πού ἡ αὐτοκρατορία ὁ Νικηφόρος. Κάποιον πιδ μὰς λέει:

— "Ο κρόμος ἔκαμε ποτὴρ τὸ κεφάλι τοῦ Νικηφόρου καὶ τὸ χρησιμοποίησε στὰ συμπόσια.

Καὶ κάποιον ἄλλον πιδ με καλὴ καρδιά, συμπλήρωσε μ' ἄηδία.

— Τὶ γυρίστηα εἰδεῖς ὁ κρόμος!

Κι' ἀπορῶνε ἔπειτα μερικεῖ, γιὰτὶ ἀπὸ τὴ σημερινὴ κοινότητα λείπει ἡ ἐπιδόνησι, ἡ ἡμεράδα καὶ ἡ συναισθηματικὴ ἀνατερόνησι.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΛΙΡΗΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΦΛΩΡΙΝΑ

ΘΑ ΚΡΑΤΗΣΕΙ ΤΑΧΑ ΤΟ ΛΟΓΟ ΤΟΥ

Τὶς προάλλες μὰς ἐπισκέφθηκε στὴν πόλιν μας τὴ Φλώρινα, ὁ Γενικός Διοικητὴς Μακεδονίας κ. Πάλλης.

Μέσα στὰ ἑωκτικὰ ζητήματα στὴν περιφέρειά μας τὸ σπουδαιότερο εἶναι ἡ ἐρετισμένη Παιδεία. "Ο νέος Γενικός Διοικητὴς, εἶναι ἀλήθεια, εἰδεῖς ξεχωριστὸ ἐνδιαφέρον. Πρὶν νὰ φτάσει με τηλεγραφήματὸν στὸν Ἐπιθεωρητὴ μας ἐξήγησε νὰ συγκεντρωθοῦν ὅλοι οἱ δασκάλοι. Μὰς μίλησε με ἀνοιχτὴν χάρδι. Ὑποσχέθηκε πὼς θὰ φροντίσει με ὅλη τὴν δύναμιν νὰ γιαντρέψει μερικὰ ἀπὸ τὰ χτυπήματα πού ἐδῶσαν οἱ βάρβαροι ξεθεμελιωτῆς τῆς Παιδείας, πού πάντων στὴν περιφέρειά μας, καὶ νὰ συμπληρώσει ὅλες τὶς κενὲς θέσεις.

"Ο Ἐπιθεωρητὴς κ. Βασιλόπουλος ἐχαρίστησε τὸν κ. Ὑπουργό, καὶ περιέγραψε τὸ φοβερὸ κατάντημα τῆς Παι-

δείας στὴ Φλώρινα. Χιλιάδες παιδιὰ εἶπε βροῦνται σὲ πνευματικὸ σκοτάδι.

"Εκπαίδευσις χωρὶς δασκάλους εἶναι κατὰ ἀκατανόητον. Διορίστε τοὺς δασκάλους, συμπληρώστε ὅλες τὶς κενὲς θέσεις, προβάψτε τὰ σχολεῖα, ἂν πραγματικὰ θέλετε ν' ἀναπαυροῦσθε τοὺς πολλὰ πλῆθος σκοποὺς πού ἐπιδιώκουμε στὸ ἀκρογωνιαῖο αὐτὸ μέρος τῆς Ἑλλάδος.

"Ο κ. Ὑπουργὸς μὰς βεβαίωσε «ὅτι ἐμφανίζεται ἀπὸ τὶς πλείον ἀγαθὲς διαθέσεις πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν». Ἀντίθετα με τὸν ἀπαισιο ἐκείνον τὸν Βεροῖόπουλον πού ἐρήμωσε τὴν ἐπαρχία μας με τὸ μεταρρυθμιστικὸ (!!) του σχέδιον. Ἐλτίξουμε πὼς ὁ κ. Γενικός Διοικητὴς θὰ κρατήσει τὸ λόγο του, καὶ θὰ προσπαθήσει νὰ γιαντρέψει τὶς πιδ σοβαρὰς ἀνάγκες γιὰ νὰ λειτουργήσουν ὁποῖα καὶ στὴν περιφέρειά μας τὰ σχολεῖα, ἂν καὶ ἔχουν παραχορτάσει τ' αὐτὰ μας ἀπὸ παχέα λόγια.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

Δημοτικῆς Παιδείας πού κακὴ μοῖρα τοῦ κλάδου ὀδήγησε στὸν ἱερὸ αὐτὸν χῶρον ἀνθρώπους πού γιὰ μοναδικὸ προσόν εἶχαν τὴν ἐμπειρία τὴν πολιτικὴν καὶ τὴν διεκπεραίωσιν τοῦ ρουσφετιῶ.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ  
Δημοδιδάσκαλος

### Γ.

"Αγαπητὴ «Σχολικὴ»

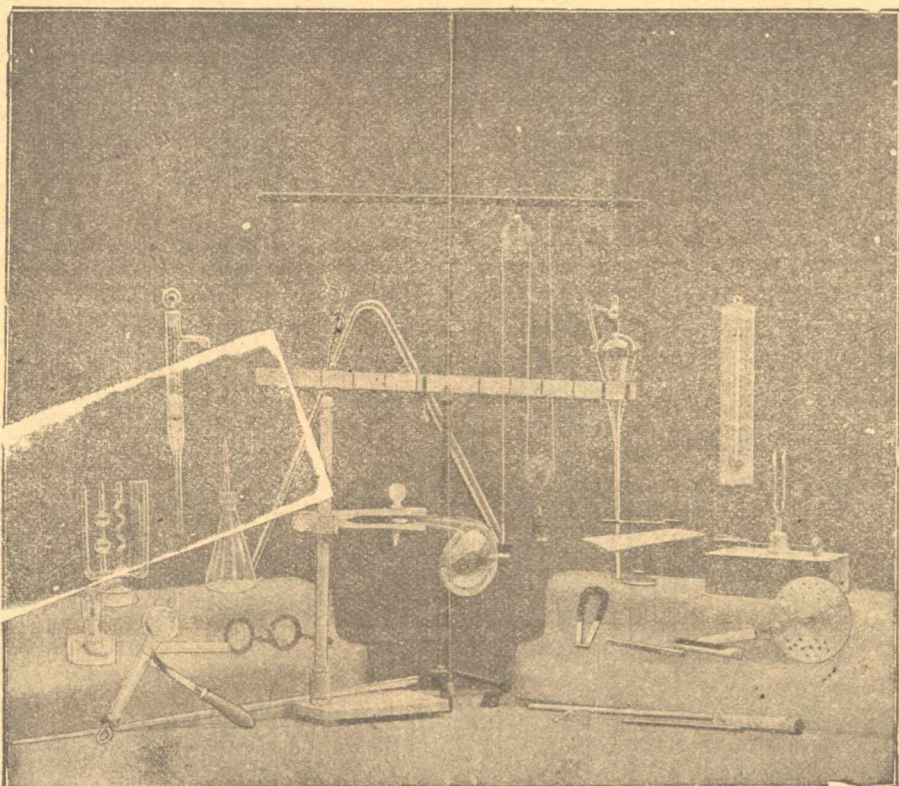
"Απὸ τὴν πρώτη σου ἐμφάνισιν εἶχα ἀγαπήσει, γιὰτὶ εἶχα ἐκτιμήσει τοὺς σθεναροὺς ἀγῶνες σου, τοὺς πολὺπλευροὺς μισοὺς στὴ βίαιη καταπάτησι τῶν δικαίων τοῦ δασκάλου καὶ τοῦ παιδιοῦ. Μέσα στὶς σελίδες σου ξεθόμυαινε ἡ ἀγανάκτησί μου πρὸς τὰς πρῶτακοντες ἀδικίες καὶ ἀντεῖνευε ἡ κάποιος δειλιάσμενη καρδιά μου.

Δὲ θὰ τόνισα πρῶτος ἐγὼ τὴ σημασία τῆς πλούσιας τροφῆς πού προσφέρει, γιὰ νὰ μεσώσῃ καὶ καποφορήσῃ ἡ ἡρωϊκὴ διάθεσι τῆς δασκαλικῆς ψυχῆς. Ἀνεβάζεις τὸ λειτουργοῦ τῆς Παιδείας ὡς τὸν παιδαγωγικὸ ἡρωισμό, πού πρώτη φορὰ στὴ χώρα μας φανερώναται τόσο ἐντονα, τόσο ὁμόπνοα, ἀνάμεσα στοὺς ἀνιέρους καὶ κατώτερους ἐκπαιδευτικοὺς γιὰ τὸ καλὸ τῆς Λαϊκῆς Παιδείας. Συνειδητοποίησις τὴν ἀνάγκη αὐτοῦ τοῦ ρωμαλέου αἰσθηματοῦ καὶ τὸν ἀρρηχτο δεσμό του με τὰς ὁργανωτικὰς ἀγῶνας τῶν Ἐκπαιδευτῶν. Κι' ἀνάδειξε τοὺς ἀληθινὸς Παιδαγωγούς, πού ξεροῦν νὰ μάχονται γιὰ τὸ δικαίον τοῦ παιδιοῦ, πού ξεροῦν νὰ θυσιάσουν πολλὰ γιὰ τὴν διάσωση τῆς Λαϊκῆς Παιδείας. Πολλοὶ κόβονται γι' αὐτὴ τὴν Λαϊκὴ Παιδεία καὶ πιστεύουν πὼς εἶναι ὁ δὴγῆτης της. Μὰ λίγοι εἶνε ἐκείνοι, πού, συνηθισμένοι ἀπὸ κατὰ στὸν ἀγῶνα, προβάλουν τὰ στήθεα τους πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ ἀνιέρου κομματος, δέρονται ἀπ' αὐτὴ καὶ πληγώνονται καὶ ὅμως δὲ δειλιάζουν, παρὰ κραυγάζουν καὶ βροντολαλοῦν τὴν "Αλήθεια, καὶ συνεπείρουν ἐνθαρόνοντας τὴν ἀποκαρδιωμένη δασκαλικὴ μάζα. Αὐτοὶ εἶνε, πού τὴν προσεγγίζουν, τὴ διαφωτίζουν, τὴν προσφέρουν ζωντανὰ ἰδανικά. Αὐτοὶ εἶνε οἱ δὴγῆτοι της καὶ ἔτσι τοὺς θρόνισαν μεσ' στὴν καρδιά της. Αὐτοὶ δὲν εἶνε «συνήγοροι τῶν Ἀδελφῶν», εἶνε ἐνσάρκωτες τους, εἶνε συνήγοροι τῆς ζωῆς καὶ μαχητῆς στὶς πρῶτες γραμμές τοῦ Λαοῦ, πού ποθεῖ ν' ἀνεβῇ. Οἱ ἄλλοι εἶνε «φιλόλογοι τῆς Παιδαγωγικῆς», ἐντοῦτοι εἶνε «λογιστῆς Παιδαγωγοὶ τῆς Ζωῆς»... Μπράβο στοὺς δὴγῆτους μας, πού μὰς μας συμπόνεσαν καὶ, πού πιστοὶ σὲ μερικὸ ζωντανὰ παιδαγωγικὰ τους ἰδανικά, ἀγωνίστηκαν γιὰ τὰ ἐναξοντανέφουν στὴ δειλιάσμενη ψυχὴ τῶν δασκάλων, πού πρέπει νὰ ἔχουν βγεῖ πιδ πιστοὶ, πιδ ὁμαδικὰ συνεκτικοί, πιδ ἡρωικοὶ ἀπὸ τὴν τελευταία δοκιμασία!...

Γ. Β.

δημοδιδάσκαλος

Παρακαλοῦμε πολὺ ὅσους μὰς γράφουν, νὰ παρακολουθοῦν τὴ στήλιν τῆς ἀλληλογραφίας, ὅπου θὰ βροῦν τὴν ἀπάντησιν.



ΣΤ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ & ΣΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΟΠΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΟΔΟΣ ΑΠΕΛΛΟΥ 4 - ΑΘΗΝΑΙ



Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΣΤΟΝ ΕΞΩ ΚΟΣΜΟ

# ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ, Η ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ

## 1. ΕΛΒΕΤΙΑ

### α) Ειδική έρευνα για τα καθυστερημένα παιδιά.

Δεν είναι η πρώτη φορά, που το περφημ για τη γόνιμη δράση του Διευθυντή Γραφείο Αγωγής στη Γενεύη της Ελβετίας ασχολείται με τα καθυστερημένα και άδικημένα από τη φύση παιδιά. Ποιά είναι ή μέριμνα που καταβάλλεται στο πολιτισμένο κράτη για τη μόρφωση των παιδιών τούτων; Ποιά μέτρα έχουν πάρει οι διάφορες χώρες για να χαρίσουν τη χαρά της ζωής στα άτυχα αυτά παιδιά; Πώς θα συντονισθούν όλες αυτές οι ενέργειες; Πώς θα επιτύχουμε τα καλύτερα αποτελέσματα; Για το σκοπό αυτό το Διεθνικό Γραφείο Αγωγής έστειλε σ' όλα τα Υπουργεία της Παιδείας σ' όλες τις χώρες το ακόλουθο ερωτηματολόγιο:

1) Τα καθυστερημένα ή ανώμαλα διανοητικά παιδιά, καθώς και τα άδικημένα από τη φύση, τα ανάπηρα, τυφλά, κουφά κτλ., απασχολούνται από την υποχρεωτική φοίτηση στα δημοτικά σχολεία; Σε ποιές ακριβώς περιστάσεις και από ποιόν; Αν όχι, πόσα χρόνια είναι υποχρεωμένα να φοιτήσουν στα σχολεία;

2) Στη δεύτερη αυτή περίπτωση υποχρεώνονται τα παιδιά αυτά να φοιτούν στα συνηθισμένα σχολεία ή μορφώνονται σε ιδιαίτερα, ειδικά, ανάλογα με το ελάττωμά τους, σχολεία;

3) Αν υποχρεώνονται να φοιτούν στα συνηθισμένα σχολεία, και προπάντων τα ανώμαλα και καθυστερημένα παιδιά, παρακολουθούν τα μαθήματα μαζί με όλα τα άλλα—τά γερά—παιδιά ή διδάσκονται σε ιδιαίτερες τάξεις;

4) Ποιός είναι ο επικρατέστερος τύπος των σχολείων για τα παιδιά αυτά; Ειδικά σχολεία με εσωτερικό τα παιδιά και οικοτροφείο, ή σχολεία και ειδικές τάξεις με εξωτερικά τα παιδιά;

5) Τα ειδικά αυτά σχολεία ή οι ειδικές τάξεις λειτουργούν μόνο στις μεγάλες πολιτείες ή και σε μικρότερες πόλεις; Υπάρχουν τέτοια σχολεία και σε μικρές κοινότητες; Η φοίτηση είναι δωρεάν; Και αν δεν υπάρχει στην πόλη ή στο χωριό τους ειδικό σχολείο, είναι υποχρεωμένα να φοιτήσουν τα έλαττωματικά αυτά παιδιά στις πόλεις που υπάρχουν ειδικά σχολεία, και ποιός πληρώνει τότε τα έξοδά τους;

6) Τα ειδικά αυτά σχολεία είναι δημόσια, κοινοτικά ή ιδιωτικά; Επιχορηγεί και σε ποιο ποσοστό το κράτος τα τέτοια ιδιωτικά σχολεία;

7) Πώς και από ποιόν υπεύθυνο γίνεται ή επιλογή των παιδιών που υποχρεώνονται να φοιτήσουν στα ειδικά σχολεία;

8) Εφαρμόζονται ψυχολογικές και ιατροπαιδαγωγικές μέθοδοι και ποιές;

9) Ποιές ή ποιά είναι ή χαρακτηριστική μέθοδος στη διδασκαλία των ανώμαλων και καθυστερημένων παιδιών στα ειδικά σχολεία ή στις ειδικές τάξεις;

10) Ποιά είναι τα προσόντα που πρέπει να έχει ο Διευθυντής ενός τέτοιου σχολείου;

Τα σχολεία αυτά έχουν στην υπηρεσία τους ιδιαίτερο γιατρό και **ιδιαιτερο παιδοψυχολόγο**;

11) Τα παιδιά που φοιτούν στα ειδικά σχολεία παίρνουν μόνο γενική ή και επαγγελματική μόρφωση; Και ποιά είναι τα επαγγέλματα που διδάσκονται;

12) Οι δασκάλοι των σχολείων αυτών παίρνουν ειδική μόρφωση και διαφορετική από τη μόρφωση των δασκάλων στα τεχνικά σχολεία; Και πού παίρνουν την ιδιαίτερη μόρφωση; Στα διδασκαλεία ή αλλού; Πόσα χρόνια κρατάει ή ειδική μόρφωσή τους; Παίρνουν ιδιαίτερο πτυχίο;

13) Πώς και από ποιόν γίνεται ο διορισμός των δασκάλων στα ειδικά σχολεία; Ο μισθός τους είναι ο ίδιος με το μισθό των άλλων δασκάλων;

14) Υπάρχει στο υπουργείο της Παιδείας ή στις Γενικές Επιθεωρήσεις Ιδιαίτερη υπηρεσία—ιδιαιτερο συμβούλιο και Ιδιαίτεροι επιθεωρητές—που καταγίνονται με τα προβλήματα και τη λειτουργία των ειδικών σχολείων; Και πως είναι οργανωμένη ή ιδιαίτερη αυτή υπηρεσία;

15) Τι γίνεται άμα τα καθυστερημένα και ανάπηρα αυτά παιδιά τελειώσουν τη φοίτησή τους; Ποιά είναι ή τύχη τους; Ποιά τα μέτρα της προστασίας τους; Υπάρχει ιδιαίτερη υπηρεσία για την προστασία τους; Και ποιά ή όργα νωστή της;

**Σημ. «ΣΧΟΛΙΚΗΣ».—Είμαστε περήφανοι, αν θα απαντήσει το μεσαωρικό Υπουργείο μας στο παραπάνω ερωτηματολόγιο, και ποιά σοφιστικά και πειούς φαισματονισμούς θα χρησιμοποιήσει για να κρύψει την κλασική του αδράνεια και ανικανότητα.**

### β) Επίσημες παιδαγωγικές πληροφορίες.

Η Ελβετική δημοκρατική Όμοσπονδία απαρτίζεται από 22 καντόνια. Εί να λοιπόν πολύ δύσκολο και κουραστικό να συγκεντρώσει κανείς επίσημες πληροφορίες για το μέτρα που εφαρμόζονται και τη λύση που έχει δοθεί στην Ελβετία στα διάφορα παιδαγωγικά προβλήματα. Γι' αυτό το μόνο γραφείο για τη συνδιάσκεψη των υπουργών, όπως λέμε στη γλώσσα μας, της Παιδείας στα διάφορα καντόνια της Ελβετίας που εδρεύει στο Aargau ίδρυσε ιδιαίτερο τμήμα όπου θα συγκεντρώνεται το κάθε τι που γίνεται στην Ελβετία για την παιδαγωγική κίνηση και πρόοδο του τόπου. Το γραφείο αυτό θα παρέχει πρόθυμα κάθε σχετική πληροφορία σ' όποιον το ζητήσει.

### γ) Σχολικό μουσείο.

Το σχολικό μουσείο της Ελβετίας στη Βέρνη εγκαταστάθηκε σε καινούργιο επίτιδες χτισμένο μέγαρο. Οι παιδαγωγοί και δασκάλοι που περνούν από τη Βέρνη πρέπει να μην παραλείψουν να το επισκεφθούν. Θα ιδούν και θα μάθουν πολλά.

### δ) Η Διδασκαλία της πρώτης γραφής.

Το Υπουργείο της Παιδείας του καντονιού της Γενεύης μεταρρύθμισε ριζικά τη διδασκαλία της πρώτης γραφής. Η μεταρρύθμιση βασίζεται στις ακόλουθες δύο γενικές αρχές, βγαλμένες από τα θετικά πορίσματα της ψυχολογίας του Παιδιού.

1) Το μικρό παιδί, στα πρώτα φανερώματα της σκέψης του, εξωτερικεύει ιδέες, που—αδιάφορο αν τα μέσα που χρησιμοποιεί για να τις εξωτερικεύει είναι άελα και ανεπαρκή—αποτελούν ένα σύνολο. Όστε ή διδασκαλία της πρώτης γραφής δεν πρέπει ν' αντιτρατευτεί τη φύση του Παιδιού. Σκοπός μας δεν πρέπει να είναι να κάνουμε το παιδί να αποκτήσει μια νέα μέθοδο, μια νέα τεχνική. Τούτο είναι βαρύ σφάλμα! Σκοπός μας πρέπει να είναι να μάθουμε στο παιδί να εξωτερικεύει τη δική του σκέψη με καινούργια ιδιαίτερα σχέδια, τα γράμματα. Όστε ή πρώτη διδασκαλία της γραφής πρέπει να είναι σ υ ν ο λ ι κ ή, και όχι αναλυτική. (Το ίδιο πρέπει να γίνεται και για την πρώτη ανάγνωση).

2) Οι σωματικές και ψυχικές δυνάμεις του παιδιού εξελίσσονται σύμφωνα με ένα προκαθορισμένο ρυθμό. Επιβάλλεται λοιπόν ή απόκτηση κάθε γνώσης να υποτάσσεται στο φυσικό ρυθμό

της εξέλιξης του Παιδιού. Άλλιως διατρέχει κίνδυνο ή σωματική και ψυχική υγεία του Παιδιού.

Είναι ολοφάνερό πως το Παιδί δεν μπορεί να αποκτήσει την δεξιότητα της γραφής στην ηλικία των 6 χρόνων. Γι' αυτό επιβάλλεται να διδασκείται και ή γραφή, όπως και τα άλλα μαθήματα, σιγά σιγά και κατ' βαθμίδες. Το Παιδί ν' αρχίσει από τον πιο απλό τρόπο γραφής και σιγά σιγά να προχωρεί στους δυσκολότερους τρόπους ανάλογα με τη φυσική εξέλιξη στις όπτικές, κινητικές, και διανοητικές ικανότητές του.

## 2. ΒΕΛΓΙΟ

### α) 5ο διεθνικό συνέδριο της οικογενειακής αγωγής.

Στο 5ο διεθνικό συνέδριο για την οικογενειακή αγωγή, που συγκροτήθηκε όπως και άλλοτε γράφανε στις Βρυξέλες από τις 31 'Ιουλίου έως 5 'Αυγούστου, πήρανε μέρος πάνω από 500 σύνεδροι, αντιπρόσωποι 40 χωρών. Το συνέδριο κατέληξε σε ώρισμα συμπεράσματα και διευκρινισμένα εγχειρίδια για την καλύτερη λύση των τόσων σπουδών προβλημάτων της οικογενειακής αγωγής. Με τις συζητήσεις και τα πορίσματα του συνεδρίου τούτου ή «ΣΧΟΛΙΚΗ» θα έχει την ευκαιρία ν' ασχοληθεί πλατεία. Σήμερα δημοσιεύουμε τις σπουδαιότερες εγχειρίδες του συνεδρίου.

1) Η βαθειά μελέτη και ή πειραματική έρευνα των προβλημάτων που μας παρουσιάζει ή διαπαιδαγώγηση του χαρακτήρα, πρέπει να ενισχυθεί μ' όλα τα μέσα και να ενταχθεί σ' όλα τα Πανεπιστήμια. Παράλληλα πρέπει να οργανωθούν με τον επιστημονικότερο τρόπο όσο μπορεί περισσότερα γραφεία, όπου οι άρμόδιοι παιδαγωγοί θα δίνουν τις κατάλληλες οδηγίες και συμβουλές στους γονείς για την ανατροφή και την διαπαιδαγώγηση των παιδιών τους.

2) Η συνεργασία του σχολείου και της οικογένειας είναι απαραίτητη και πρέπει να διατηρείται ή στενή επαφή ανάμεσά τους. Οι σύλλογοι των γονέων, οι συγκεντρώσεις γονέων και δασκάλων πρέπει να εργασθούν εντατικά, να αλληλοβοηθούνται και να καλλιεργούν τη συνεργασία του σχολείου και της οικογένειας και προπάντων σχετικά με την ανατροφή των ανωμάλων και καθυστερημένων παιδιών.

3) Με όλα τα μέσα πρέπει το Κράτος και το σχολείο να δώσουν την ευκαιρία στους γονείς να ιδούν και να μάθουν την καλύτερη μέθοδο για την ανατροφή των παιδιών στο σπίτι. Όχι μόνο με εκλαϊκευτικά βιβλία, και άρθρα στον καθημερινό και περιοδικό τύπο, παρά και με όμιλίες, συγκεντρώσεις, με κινηματογραφικές ταινίες και

με ραδιοφωνικές διδασκαλίες και όδηγίες.

4) Όλα τα επίσημα και ανεπίσημα ιδρύματα και σωματεία που ενδιαφέρονται για την οικογένεια και την ανατροφή των παιδιών, πρέπει να συντονισθούν και να κατευθύνουν τη δράση τους στη βελτίωση των συνθηκών της οικογενειακής ζωής, για να δημιουργηθεί ή πιο ευνοϊκή ατμόσφαιρα για την ήθικη μόρφωση του χαρακτήρα.

5) Όλες οι Παιδαγωγικές οργανώσεις και οι σύλλογοι προστασίας του παιδιού σε κάθε χώρα, με τη συνεργασία της διεθνικής επιτροπής της οικογενειακής αγωγής—Commission Internationale de l' Education familiale, 22 Avenue de l' User, Bruxelles—πρέπει να συντονίσουν τη δράση τους σύμφωνα μ' ένα κοινό σχέδιο και πρόγραμμα, για να καλυτερέψει ή οικογενειακή αγωγή σ' όλο τον κόσμο.

### β) Η μέθοδος Decroly.

Η γνωστή και στον τόπο μας παιδαγωγός και έμπνευσμένη μαθήτρια του μεγάλου παιδαγωγού Δ'δα Hamade έδωσε, ύστερα από πρόσκληση, στους δασκάλους του Λονδίνου μια σειρά όμιλίες για το παιδαγωγικό έργο του Decroly, και παρουσίασε τα αποτελέσματα της εφαρμογής της νεορολιανής μεθόδου στο σχολείο που διευθύνει στην πατρίδα της.

## 3. ΙΣΠΑΝΙΑ

### α) Νεκρολογία.

Την 1 Σεπτεμβρίου πέθανε στη Μαδρίτη ο καθηγητής Manuel Bartolomé Cossio, ένας από τους μεγαλύτερους παιδαγωγούς της Ισπανίας. Καθηγητής της Παιδαγωγικής στο Πανεπιστήμιο της Μαδρίτης και Διευθυντής του Εθνικού Παιδαγωγικού Μουσείου της Ισπανίας, ο Cossio, σάν αλθιτικός ιεραπόστολος, αφιέρωσε όλη του την ενεργητικότητα στην καλλιέργεια και την ανάπτυξη της παιδαγωγικής στον τόπο του. Η επίδρασή του στον εκπαιδευτικό κλάδο της Ισπανίας ήταν τεραστία. Η «Παιδαγωγική Έπιθεώρηση» της Μαδρίτης αφιέρωνει όλόκληρο το τεύχος του Σεπτεμβρίου στο πολύτιμο παιδαγωγικό έργο του M. Cossio.

### β) Ο αριθμός των Δημοδιδασκάλων.

Το Γραφείο Στατιστικής και Παιδαγωγικών πληροφοριών στο Υπουργείο της Παιδείας δημοσίεψε συγκριτικό πίνακα των δασκάλων που υπηρετούν σήμερα με τους δασκάλους που υπηρετούσαν τον 'Απρίλιον του 1931. Από τις 14 'Απριλίου 1935 ή Ισπανική Δημο

## ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

### «ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ»

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΜΕΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ  
'Ετησία 'Εσωτερικού δεχ. 100  
'Εξέμηνος » 50  
'Ετησία 'Εξωτερικού δολ. 3

Δι' αγγελίας και διαφημίσεις  
δ στίχος δραχ. 5  
Δι' έξαρετικός και διαρκείς αγγελίας ιδιαίτερα συμφωνίαι

Συνδρομαί και χρηματικά έμβάσματα αποστέλλονται πός τόν Διευθυντήν της «ΣΧΟΛΙΚΗΣ»  
Κ. Δ. Σακετήριον εις τα γραφεία της εφημερίδος.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΩΝ  
ΟΔΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 4

## ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Την 3ην Φεβρουαρίου κυκλοφορεί το νέον έργον του γνωστού φυσιοθεραπευτού κ. Ηλία Πέτρου «Υγιεινή και Θεραπευτική Δίαιτα». 'Ο συγγραφέας της πολλής «Φυσικής Υγιεινής» εις το βιβλίον αυτό εξετάζει διεθοδικώτατα την φυσικήν διατροφήν των υγιών και την θεραπευτικήν δίαιταν των ασθενών.

—Υπό του έκδοτ. οίκου Δ. Θεοφιλοπούλου εξεδόθη το υπό τον τίτλον 'Υγεία και ένεργητικότητα έργον του διεθνώς γνωστού Έλβετου κοινωνιολόγου και παιδαγωγού 'Αδόλφου Φερριέρ, με πρόλογον του Γάλλου παιδαγωγού Σ. Φερνέ *κατά μερίμναν του καθηγητού κ. Θ. Βαλιώτη.*

Συνάδελφοι,  
υποστηρίξτε με φανατισμό τή 'ΣΧΟΛΙΚΗ,

## ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ

### ΝΑ ΣΤΕΙΛΕΤΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ

# ΟΝΟΜΑΛΤΙΝΕ



Η πνευματική  
έργασία

κουράζει περισσότερο από την εργασία των χειρών.

## Η Όβομαλτίνη

αναδημιουργεί τας καταβαλλομένας δυνάμεις.

DR A. WANDER S. A. BERNE

Γεν. Αντιπρόσωπος Γ. Σ. Χρυσοστάλης

## Ο ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΤΗΣ 'ΕΣΤΙΑΣ.,

Ι. Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ

μετεφέρθη λόγω κατεδραφίσεως του κτιρίου, εις την οδόν ΙΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 23  
το δε πρατήριόν του εις την οδόν ΠΕΖΜΑΤΟΓΛΟΥ 3.

## ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ 'ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ,,

Έργον πλήρες—Τόμοι 1-16—Σελίδες 3.300 εικονογραφημέναι

Εις τό «Κοινωνιολογικόν Λεξικόν» του 'Ανεξαρτήτου» εύρίσκει ο πολυτέμνος, ο σπουδαστής, ο υπάλληλος, ο έρ ατης, ο άγροτης, ο διδάσκαλος, ο διανοούμενος, όλα τα άτοραίτητα στοιχεία διό την πολιτικήν μόρφωσιν και την κοινωνικήν δράσιν του.

Κάθε τόμος Δρχ 10 (Επαρχία 12).

## ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ 'ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ,,

Έκδοσις πλήρης—Τόμοι 1-14—Σελίδες 2 400 εικονογραφημέναι.

Περιλαμβάνει άλφ-βητικώς τους άριστούς της διεθνούς λογοτεχνίας με την βιογραφίαν και τα καλλίτερα έργα των.

Κάθε Τόμος Δρχ. 10 (Επαρχία 12)

Παραγγελλία γίνεται ή μέσον των κατά τόπους Πρακτορείων της Έτ. Έλλην Τύπου ή άτ' ευθείας εις τα γραφεία της εφημερίδος 'Ανεξαρτήτος» (έν Αθήναις, Πανεπιστημίου 36—έν Θεσση, Τσιμισή 53).

## ΑΠΟΔΩΣΑΤΕ ΤΑΧΕΩΣ ΣΤΑ ΘΑΜΠΑ ΔΟΝΤΙΑ ΤΗΝ ΦΥΣΙΚΗΝ ΤΟΥΣ ΣΤΙΛΠΝΟΤΗΤΑ



Άρχιστε να βουρτζίζετε τα δόντια με ΚΟΛΥΝΟΣ επί εφράς ψήκτρας. Θά δη-τε πόσο γρήγορα τα κηλιδωμένα και κτερινισμένα δόντια έπανερύσκουν την φυσικήν τους λευκότητα, το δε στόμα σας θά παρέχει ένα αίσθημα δροσίως επί ώρας.  
Έάν θέλετε ν' άρέσετε δοκιμάστε την ΚΟΛΥΝΟΣ. 'Ο καθρέπτης σας θά σας διαπιστώσιν τούτο, οι δε φίλοι σας θά το παρατηρήσουν στο χαμόγέλο σας.

**ΚΟΛΥΝΟΣ**  
ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ,, ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 8 - ΑΘΗΝΑΙ



# ΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΜΑΣ

## Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑΝ ΤΩΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΘΕΝΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον κατέστησε τὰς ἐπιτροπὰς κατὰ ὑπουργεῖα, αἵτινες θὰ κρίνουν τοὺς ἀπολυθέντας ὑπαλλήλους κατὰ τοῦ βαθμοῦ τοῦ διενθνήσαντος καὶ τοὺς διορισθέντας μετὰ τὴν 1ην Μαρτίου, ὁμοίως κατὰ τοῦ βαθμοῦ τούτου, ὡς ὁρίζει ἡ σχετικὴ συντακτικὴ πράξις. Αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται κατεστάθησαν ἀπὸ συμβούλους Ἐπιπρατείας, ἀρεοπαγίας καὶ νομικοὺς συμβούλους.

Διὰ τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡρίσθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου οἱ κ. κ. Ἐμ. Μελισσίδης, Δ. Μανωλῆς καὶ Π. Ἀλιουλῆς.

## ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Διὰ Διατάγματος τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ἐκδοθέντος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σχετικῆς συντακτικῆς πράξεως, ἀπολύονται οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου κ. κ. Κ. Ἀρβαντινός, εἰδικὸς καθηγητὴς τῆς ὁδοῦ καὶ χειρουργίας, παθολογίας καὶ θεραπευτικῆς, Δ. Πολυχρονίος, εἰδικὸς καθηγητὴς τῆς ὁδοῦ καὶ χειρουργίας, διδάσκαλος τῆς ὁδοῦ καὶ χειρουργίας, ἀπαντες διορισθέντες εἰς τὴν ὁδοῦ καὶ χειρουργίας τοῦ Πανεπιστημίου μετὰ τὴν 1 Μαρτίου.

## ΟΡΚΙΣΘΗΣΑΝ ΟΙ ΑΝΑΔΙΟΡΙΣΘΕΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ

Κατόπιν τῆς ἀποφασισθείσης ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἐπαναφοράς τῶν ἀπελυθέντων μετὰ τὴν κίνησιν τῆς 1ης Μαρτίου καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου μετέβησαν χθὲς οἱ ἐπαναδιορισθέντες καὶ ὠρκίσθησαν ἐνώπιον τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας.

Ἐκ τῶν ἐπαναφερθέντων δὲν ὠρκίσθη μόνον ὁ καθηγητὴς τῆς νομικῆς σχολῆς κ. Θρ. Πετιμεζάκης. Μετὰ τὴν ὠρκίωσιν αὐτῶν οἱ καθηγηταὶ μετέβησαν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ὅπου τοὺς ὑπεδέχθησαν μετὰ ἀκρατῶν ἐνθουσιασμῶν οἱ συγκεντρωθέντες φοιτηταὶ ἔξω διὰ τῶν προπαύλων τοῦ Πανεπιστημίου.

Χρηματίζουσα 12,928 νέες θέσεις δημοδιδασκάλων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν δασκάλων ποὺ ὑπερθετοῦσαν τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1935 ἀνέβηκε στὰ 50,527.

### 4. ΠΟΛΩΝΙΑ

## Ἡ ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμιση.

Τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας ἐξακολουθεῖ τὴν λεπτομερεσιάζουσα τοῦ προγράμματος γιὰ τὰ διάφορα εἴδη τῶν σχολείων. Τὴν τελευταία δημοσίευσεν τὰ προσχέδια γιὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ λαϊκοῦ σχολείου (17 τεύχη, 700 σελίδες). Τὰ προσχέδια τοῦτα πρέπει νὰ κριθῶν καὶ νὰ συζητηθῶν ἀπὸ τὰ σχολικὰ συμβούλια, ἀπὸ τοὺς δασκάλους, οὐλοῦν, τοὺς ἐπιθεωρητὰς, τοὺς εἰδικούς παιδαγωγούς κ.τ.λ. Μόνον ἔπειτα ἀπὸ τὴν πλατεῖα αὐτὴ ἔρουν τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας θὰ δώσει τὴν ὁριστικὴν μορφήν στὰ προγράμματα.

### 5. ΙΤΑΛΙΑ

## α) Ἰδρυσις νέων σχολείων.

Τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας ἀποφασισεν νὰ ἰδρύσῃ 1200 νέα δημοτικὰ σχολεῖα. Τὰ 200 θὰ εἶναι ἀγροτικά.

## β) Ἐπαγγελματικὴ μόρφωση

Τὴν περασμένη σχολικὴ χρονιά λειτουργοῦσαν τὰ ἀκόλουθα ἐπαγγελματικὰ σχολεῖα ἐν τῇ Ἱταλίᾳ:

- 1) 79 γεωργικὰ ἱνστιτούτα μετὰ 597 καθηγητῶν, 51 καθηγητρίνες καὶ 175 πρακτικούς δασκάλους. Φοίτησαν 3.794 ἀγόρια καὶ κορίτσια.
- 2) 24 ἐμπορικὰ σχολεῖα καὶ ἱνστιτούτα μετὰ 529 καθηγητῶν, 1961 καθηγήτρινες καὶ 377 πρακτικούς δασκάλους. Φοίτησαν 56607 ἀγόρια καὶ 11.571 κορίτσια.
- 3) 155 βιομηχανικὰ σχολεῖα καὶ ἱνστιτούτα μετὰ 1756 καθηγητῶν, 387 καθηγήτρινες καὶ 1021 πρακτικούς δασκάλους. Φοίτησαν 1.387 ἀγόρια καὶ 110 κορίτσια.
- 4) 17 ναυτικὰ σχολεῖα καὶ ἱνστιτούτα μετὰ 318 καθηγητῶν, 54 καθηγήτρινες καὶ 22 πρακτικούς δασκάλους. Φοίτησαν 1.387 ἀγόρια καὶ 110 κορίτσια.

## Ἡ ΝΕΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΙΣ ΑΙ ΤΕΡΑΤΩΔΕΙΣ ΑΔΙΚΙΑΙ

Τὸ Δ Συμβούλιον τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ἐκκαθαρισθέντων ἔξεδωκε τὸ κατωτέρω ἀνακοινωθέν:

«Τὸ Δ Συμβούλιον, ἀσχοληθὲν κατὰ τὴν χθεσινήν συνεδρίαν, παρῶν καὶ πλείστον ἐκ τῶν ἐπαναφερθέντων καὶ μὴ ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων, διεπίστωσεν ὅτι δυστυχῶς εἰ ἀρχικοὶ φόβοι τῆς Ἑνώσεως ἐπὶ τὴν εὐσαν, παρὰ τὰς δ.α.β. βαίωσιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ παρὰ τὰ ὅρισμα μετὰ τῆς κδεθείσης ἐγκυκλίου ὅτι θὰ κριθῶν ἀπολυτέοι ὅλοι ἐκεῖνοι, ἐναντίον τῶν ὁμοίων ὑπάρχον ἐκπαιδευτικῶν ἱκανῶν ὑπὸ ὁμαλῆς συνθήκας νὰ δικαιοῦν γήσουν τὴν ἀπελυσιν τῶν κρινόμενων ὑπαλλήλων, τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐκρίνε μὴ ἐπαναδιοριστέους ἀνωτέρους λειτουργοὺς κατὰ τὰς ἀξίας καὶ τὰς θέσεις, τὰς ὁποίας κατεῖχον καὶ ἐναντίον τῶν ὁμοίων οὐδενίᾳ ἡδυνάτο νὰ εὐσταθῇ κατηγορία.

Εἶναι χαρακτηριστικὸν ὅτι ἡ νέα ἐκκαθαρίσις ἐδίχε κυρίως τοὺς ὁργανικοὺς διευθυντὰς ὡρισμένων ὑπηρεσιῶν, ὡς τῶν Φυλακῶν, Ἐρ-

γασίας, ΤΤΤ, Ἀστυνομίας, Πόλεων, δασῶν κλπ.

Ἡ Ἑνώσις, ἔχουσα ὑπὸ ὄψιν ὅτι ἀντὶ τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἐπικρατοῦς τῶν ἐκκαθαρισθέντων προεβίβη νέα ἐκκαθαρίσις, καὶ δὴ ἀντὶ τῶν στοιχειωδῶν προϋποθέσεων ἀπονομῆς δικαιοσύνης, αἵτινες θὰ ἐξασφαλίζοντο δὲ τῆς κλήσεως εἰς ἀπολογία, τῆς αἰτιολογήσεως τῆς ἀπολύσεως καὶ προσφυγῆς εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπιπρατείας, δὲν ἀμφέβαλλον ἐπὶ τῶν εἰς βάρος τῶν ἐκκαθαρισθέντων ἀποτελεσμάτων τοῦ τοιοῦτου χειρισμοῦ τοῦ ζητήματος τῶν. Ἐφ' ὅσον αὐτὸ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐδυσίασε τοσοῦτος ἀνωτάτους λειτουργοὺς ἀδικαιοσύνης, ἀφίεται νὰ νοσηθῇ πόσαι τερατώδεις ἀδικίαι εἶνε δυνατόν νὰ διαπραχθῶν ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν, αἵτινες θὰ κρίνουν τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἡ Ἑνώσις ἐμμένει εἰς τὴν ἀρχικὴν διατυπώσασαν ἀποφιν ὅτι ἡ μοναδικὴ λύσις τοῦ ζητήματος τῶν εἶναι ἡ ἀμεσὴ ἐπαναφορά τῶν ἀπολυθέντων εἰς τὰς θέσεις τῶν.

## Ἡ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς πεντηκονταετηρίδος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς πρώτης ποιητικῆς συλλογῆς «Τὰ τραγὰ τῆς Παιδείας μου» τοῦ Κωστῆ Παλάμα, τοῦ κορυφαίου τῶν συγχρόνων ποιητῶν μας, κατεστάθη τιμητικὴ ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ δημάρχου κ. Κοτζιά, ἀποτελούμενη ἀπὸ ἀκαδημαϊκούς, καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου, ποιητὰς καὶ λογοτέχνους.

Ὁ ἑορτασμὸς θὰ γίνῃ πανηγυρικὸς διὰ σειράς διαλέξεων καὶ ἀπαγγελιῶν μετὰ διευκρίνσεως καὶ Νεοβάναν, Σερόπουλον, Κ. Τσάκων, Σκουρτογιάν, Ἀγγελὸν Σικελιανόν, Εἰρήνην Ἀθανασίου, Ρήγαν Γκόλφην, Θεμ. Ἀθανασίου, Τέλλον Ἀργυρῶν καὶ Καρανιώτην.

Θὰ ἐξετασθῇ καὶ θὰ ἀναλυθῇ τὸ δ.

## ΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ γενικοῦ λογιστηρίου διεβιβάσθη πρὸς τοὺς ταμίους τοῦ κράτους ἐγκύκλιος καθορίζουσα τὰς εἰσφορὰς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ὑπὲρ τοῦ ταμείου προνοίας ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1936. Διὰ τῆς αὐτῆς ἐγκυκλίου καθορίζονται καὶ τὰ ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου καὶ ἔφε ἡ λαμβανόμενα βοηθήματα ὑπὸ τῶν ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων.

Εἰσφορὰ	Βοήθημα	Μισθός
Δραχ.	Δραχ.	
40	24.000	μέχρι 1.250 δραχ.
50	30.000	> 1.500
60	36.000	> 1.750
70	42.000	> 2.000
80	48.000	> 2.250
90	54.000	> 2.500
100	60.000	> 2.750
110	66.000	> 3.000
120	72.000	> 3.250
130	78.000	> 3.500
140	84.000	> 3.750
150	90.000	> 4.000
160	96.000	> 4.250
170	102.000	> 4.500
180	108.000	> 4.750
190	114.000	> 5.000
200	120.000	> 5.500
220	130.000	> 6.000
240	140.000	> 6.500
260	150.000	> 7.000
280	160.000	> 7.500
300	170.000	> 8.000
320	180.000	> 8.500
340	188.000	> 9.000
360	196.000	> 9.500
380	204.000	> 10.000
400	212.000	> 10.500
420	220.000	> 11.000
440	228.000	> 11.500
460	236.000	> 12.000
480	244.000	> 12.500
500	252.000	> 13.000
525	260.000	> 13.500
550	268.000	> 14.000
575	276.000	> 14.500
600	284.000	> 15.000
650	300.000	ἀπὸ 15.000

καὶ ἄνω.

## ΥΠΟΒΙΒΑΣΜΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Δι' ἐξέδρου Διατάγματος τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, ἐκδοθέντος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτῆς συντακτικῆς πράξεως, υποβιβάζονται εἰς τὴν προτέραν τῶν ὑπηρεσιῶν κατὰστασιν οἱ ἀνωτέρω ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ κ. κ. Β. Χριστοπόπουλος ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ γυμνασιαρχοῦ εἰς τὴν θέσιν τοῦ πρωτοβαθμίου καθηγητοῦ τοῦ ἐν Καλάμῃς Γυμνασίου καὶ Δ. Καλαμαράς ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ δημοτικοῦ Λυκείου Καλαμῶν εἰς τὴν θέσιν τοῦ πρωτοβαθμίου καθηγητοῦ τοῦ γυμνασίου θηλέων Καλαμῶν.

## ΤΟ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΑΡΤΗΣ

Ἀτηρηθὲν τὸ ἀγροτικὸν εἰκοτροφ. ἰόν Ἀρτὴς ὡς μὴ λειτουργοῦν, ὡς καὶ τὸ τῆς Κεζάνης. Οἱ πρόφοροι τοῦ τελευταίου μεταφρον. νται εἰς τὰ ὁργανοτροφεῖα θηλέων καστορίας καὶ ἀρρένων Φλωρίνης. Θὰ προκύβῃ οἰκονομία ἐνδοκατοικίας ἐπὶ τῆς ἀνευ οὐδενὸς βλάβης εἰς τὸν σκοπὸν.

## ΑΝΑΚΛΥΨΙΣ ΝΕΑΣ ΦΥΛΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ἡ ὑπὸ τὸν καθηγητὴν Χίντ ἐξερευνητικὴ ἀποστολὴ ἀνὰ τὴν Παπουσίαν (Νέα Γουινέα) ἀνεκάλυπεν εἰς τὸ νοτιοδυτικὸν μέρος τῆς νήσου μίαν ἐντελὴς ἀγνωστον μέχρι τοῦδε φυλὴν. Πρόκειται περὶ λαοῦ ἐκ 200.000 περὶ ἄνθρωπων, ὅστις ζῇ εἰς μίαν εὐφοροτάτην κοιλάδα ἐν μέσῳ ὑψηλῶν ὄρεων. Οἱ ἄνθρωποι αὗτοι δὲν εἶνε Παπούα. Εἶνε κοντοὶ μετὰ δερμα μάλλον μελαγχρόν καὶ ὑπερφυλῶν καταπληκτικῶς τὸν τύπον τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων, ὅπως τὸν βλέπομεν εἰς μνημεῖα τῆς ἐποχῆς τῶν Φαραῶν. Ἡ φυλὴ αὕτη ἔχει σχετικῶς πολιτισμὸν ἀρκετὰ προσηγμένον. Οἱ ἀγροὶ τῶν διασχίζονται ὑπὸ συστήματος ὑδροσέσεως μετὰ ὑδροφράκτας, ἀλλὰ τὰ ἐργαλεῖα τῶν εἶνε ὅλα ἐκ λίθου. Ἐπίσης ἡ γλῶσσά τῶν δὲν ὁμοιάζει διόλου μετὰ τὴν γλῶσσάν τῶν ἄλλων φυλῶν τῶν Παπούα.

## ΚΛΟΝΙΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Ὁ πρόεδρος τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ζερβὸς καὶ ὁ πρύτανης τοῦ οικονομικοῦ συμβουλίου τοῦ Πανεπιστημίου ἐπεσκέφθησαν προχθὲς τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν κ. Μαντζαβίνου καὶ τοῦ ἐξέθεσαν τὴν οικονομικὴν κατάστασιν τοῦ Πανεπιστημίου, ἡ ὁποία δὲν παρουσιάζεται τελευταίως ἀνθηρὰ.

Δεδομένου ὅτι διὰ τῆς ἐπαναφοράς τῶν ἐκκαθαρισθέντων καθηγητῶν ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Πανεπιστημίου ἐπεβαρύνθη σημαντικῶς, οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Πανεπιστημίου ἐξήτησαν ἀπὸ τὸν κ. Μαντζαβίνου ὅπως τὸ κράτος ἐπιχορηγήσῃ τὸ ἴδιον.

Ὁ κ. Μαντζαβίνος ἐπεφυλάχθη νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα.

## Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΦΙΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΕΛΘΟΥΣΑΝ ΤΡΙΕΤΙΑΝ

Ἡ ΣΧΟΛΙΚΗ δημοσιεύει μετὰ μεγάλῃς χαρὰς τὸν πλοῦστο ἀπολογισμὸν τῆς τριετίας δόσεως τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας τῶν Νέων τῶν Πειραιῶν, μετὰ τὴν πεποιθήσιν πὺς τὸ ὅρατο τοῦς παραδόξια θὰ τὸ μνησθῶν καὶ οἱ νέοι στὶς ἄλλες μεγάλες πόλεις.

Ἡ Φ.Ε.Ν. ἰδρύθη τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1932. Ἀποτελεῖται ἀπὸ νεοὺς ὀλίγους τὸν ἀριθμὸν, ἀλλὰ μετὰ μεγάλων ζήλων καὶ θέλησιν ἐνεργείας. Εὐδὺς ἐξ ἀρχῆς ἐστρεφε τὴν προσοχὴν τῆς καὶ κατηύθυνε τὰς ἐνεργείας τῆς, πρὸς τὰς ἐργασίμους νὰς τάξεις τῶν νέων.

### ΝΥΚΤΕΡΙΝΑΙ ΣΧΟΛΑΙ

Ἀπὸ τοῦ πρώτου ἡδὲ ἑτοῦς χρονολογεῖται ἡ ἵδρυσις δύο Νυκτερινῶν Σχολῶν, εἰς δύο τῆς πόλεως Πειραιῶς συνοικίας, ἐχούσας μεγαλυτέραν ἀνάγκην. Τὸ δεύτερον ἐστὶν ἰδρύεται καὶ τὸ Νυκτερινὸν Γυμνάσιον Πειραιῶς, πρὸς παροχὴν πληρεστέρων μορφώσεως.

Αἱ Σχολαὶ ἐξυπηρετοῦν κατ' ἑτοῦς περὶ 700 παιδιὰ. Διὰ τῶν Σχολῶν τούτων καθίσταται δυνατόν, εἰς τὰ ἐργασίμους παιδιὰ ποὺ εἶναι ὀρεξί, ἡ παροχὴ τῆς ἀπαιτούμενης ὑπὸ τῶν σημερινῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς γραμματικῆς μορφώσεως. Ἀλλὰ δὲν περιορίζεται ἡ δράσις τῶν Σχολῶν αὐτῶν μόνον εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον. Ἐκ παραλλήλου φροντίζουν διὰ τὴν ὑγίειν ὑπὸν παροχολοῦσθαι αὐτῶν. Ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν οἰκονομικήν καὶ ὑγίαν τῶν, καὶ σπουδαίως συμβάλλουν εἰς τὸν ἀτομικὸν καταρτισμὸν τῶν.

Τὸ πρόγραμμα συμπληρῶνεται μετὰ τὰ διάφορα μέσα τὰ ὅποια διαθέτει τὸ τμήμα Χαρᾶς τῆς Ἑταιρείας, τὸ ὅποιον φροντίζει εἰς τὸ νὰ δημιουργῇ εὐκαιρίας εὐχαρίστους (Παιδικὸν θέατρον, Παιδικὸν κινηματογράφον, ψυχαγωγικὰς συγκεντρώσεις, πικνίκια κλπ) ἀπαραίτητους διὰ τὴν τάξιν ἰδίως τῶν ἐργασίμων παιδιῶν, τὰ ὅποια στεροῦνται καὶ τῆς στοιχειῆς δεξιότητος ψυχαγωγίας καὶ εὐχαρίστησεως.

### ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑΙ ΣΧΟΛΑΙ

Ἐκ παραλλήλων, ἡ ἐπαγγελματικὴ κατάρτισις, ἰδίως τῶν κοριταῶν, δὲν ἀφίνει ἀδιαφοροῦν τὴν Ἑταιρείαν καὶ ἐφέτος ἰδρύθη πλὴρὴς ἀνεγνωρισμένη Ἐπαγγελματικὴ Σχολὴ εἰς τὴν πολυκάτοικον συνοικίαν τῆς Παλαιᾶς Κοκκινιάς. Ἐνεργήσαντες 60 μαθητρίαι.

Διὰ τὴν ἐξυπηρετήσιν δὲ ὑπὲρ διακοσίων ἐργασίμων κοριταῶν διατηρεῖ τμήμα Κυριακῶν, πρὸς τὸν τὰς ἀπαραίτητους οἰκονομικὰς γνώσεις.

Ἀκολουθεῖ ἡ δράσις τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς παρέχουσα διὰ τῶν διαφόρων μέσων τοῦ προγράμματος τῆς (ἀθλητικὰ παιδιὰ, ἀσκήσεις, ναυαγιστικά κλπ), τὴν σωματικὴν τὸν νοσιν καὶ εἰς τοὺς ὡς ἂν μαθητὰς καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Ἑταιρείας.

### ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Σπουδαία καὶ ἐξαιρετικὴ τῆς Ἑταιρείας δράσις εἶναι ἡ ἑτηρὶν Κατασκηνώσις τῆς εἰς τὸ Πέραμα. Ἐκεῖ ἐργασίμους καὶ διασκεύονται παιδιὰ ἑξῶν χωρὶς καμμίαν

## ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΜΕΝΟΥΝ ΑΜΟΡΦΟΤΑ

Οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων Πόρος, Ἰτέα καὶ Τουρκάκι τῆς Μακεδονίας κατῆλθον εἰς τὰ Γρεβενὰ καὶ διεμαρτυρήθησαν εἰς τὰς ἀρχὰς διότι μένουσιν τὰ σχολεῖα τῶν κλειστὰ, ἐλλείπει διδασκάλων.

Ἡ ἰδίᾳ ἀφόρητος κατάστασις ἐξακολουθεῖ καὶ εἰς πλείστους ἄλλους συνοικισμοὺς τῆς Μακεδονίας. Οἱ ἀρμόδιοι ἔχουν ἐγκαταλείψει τὴν Μακεδονίαν καὶ τὸ Κράτος δὲν ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν μόρφωσιν τῆς Μακεδονικῆς νεολαίας.

## ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΣ ΑΓΟΡΑ

Τὴν Κυριακὴν ὁργανοῦται εἰς τὸ Ἀ' Δημοτικὸν Σχολεῖον Πειραιῶς, ἐναντὶ τοῦ ἁλῶν, μεγάλη λαχειοφόρος Ἀγορά. Αἱ εἰσπράξεις θὰ διατεθῶν διὰ τὴν ἀνέγερσιν διδασκαλῆς καὶ εἰς τὴν Νέαν Ἑλβετίαν.

## Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΦΙΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΕΛΘΟΥΣΑΝ ΤΡΙΕΤΙΑΝ

Ἡ ΣΧΟΛΙΚΗ δημοσιεύει μετὰ μεγάλῃς χαρὰς τὸν πλοῦστο ἀπολογισμὸν τῆς τριετίας δόσεως τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας τῶν Νέων τῶν Πειραιῶν, μετὰ τὴν πεποιθήσιν πὺς τὸ ὅρατο τοῦς παραδόξια θὰ τὸ μνησθῶν καὶ οἱ νέοι στὶς ἄλλες μεγάλες πόλεις.

### ΟΜΑΔΕΣ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΝΕΟΥΣ

Παρομοία ζωὴ συνεχίζεται καὶ εἰς τὴν πόλιν, μετὰ τὸ συστήμα τῶν διαφόρων ὁμαδῶν, ὡς τῶν Λευκοσταυριτῶν, εἰς τὰς ὁποίας μετὰ πρόγραμμα στηρίζομεν εἰς τὴν πείραν καὶ τὴν παιδαγωγικὴν μελέτην, καταβάλλεται προσπάθεια πρὸς δημοσύργειαν καλῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς καὶ εἰς ἀνάπτυξιν νέων, εἰς ὁποίους νὰ ἀναλαβῶν καὶ ἡγηθῶν γενικωτέρως κινήσεως καὶ ἐνεργείας ὁμοίας τῇ Ἑταιρείᾳ.

### ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἐτερον τμήμα δράσεως εἶναι τὸ τῆς Πνευματικῆς Κινήσεως. Διενεργεῖ διαλέξεις εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως, μνημεῖα εἰς τὰς συνοικίας, ἐορτὰς φιλολογικὰς καὶ καλλιτεχνικὰς, διατηρεῖ βιβλιοθήκην, προκηρύσσει διαγωνισμοὺς.